

TÜBİTAK Başkanı öğrencilerle

TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, Atatürk Üniversitesinde TÜBİTAK'ın çalışmalarını, bilim, teknoloji, inovasyon ve gelecekle ilgili vizyonu hakkında akademisyenlere ve öğrencilere sunum yaptı.

Prof. Dr. Hasan Mandal

MAVİ-BEYAZ mutsuz bir öykü

Erzurum'un futboldaki en önemli markası olan Erzurumspor 3 milyon liralık borcu yüzünden kapatılırken yerine on milyonlarca lira harcamayla Büyükşehir Belediye Erzurumspor oluşturuldu. Erzurumspor'un kapanmasından dö-

nemin belediye başkanı Ahmet Küçükler sorumlu tutuldu. Erzurum'un Süper Lig'deki yeni temsilcisi ise aldığı kötü sonuçlarla Mavi-Beyazlı taraftarı üzecek bir sona yaklaşıyor. M. Burak Pirim > Sayfa 15'te

Yıl: 16 Sayı: 98
Şubat-Mart 2019

Atatürk İletişim

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğrenci Uygulama Gazetesi

İletişim Fakültesi'nin geleneksel etkinliği Uluslararası Kar Film Festivali bu yıl 15'inci kez düzenlendi.

Festival 15 yaşında

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen Uluslararası Kar Film Festivali yarışmalar, söyleşiler ve film gösterilerine sahne oldu. Festivalde Cem Uçan, Mustafa Karadeniz, Aghası Mammadlı gibi yapımcı, yönetmen ve oyuncular ile foto muhabirleri katılarak öğrencilere deneyimlerini aktardılar.

Açılış töreninde konuşan İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Naci İspir, festivalle sinemaya katkı sunmayı amaçladıklarını söyledi. İspir, "15 yıldır gerçekleştirdiğimiz Kar Film Festivalinde özelden şehrimizde genelde ise ülkemizde sinemaya duyulan ilginin gelişmesine katkı sunmaya çalışmaktayız." dedi.

Azeri yönetmen Aghası Mammadlı ise Türk sinemasının dünyaya açılacak güçte olduğunu ve Türkiye'de iyi filmler çekildiğini söyledi. Sinema Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Ömer Ümran Özdenören de hedeflerinin bir milyar dolarlık film ihracatı yapmak olduğunu belirtti. >> Festival haberleri sayfa 14 ve 16'da

Küçük esnaf AVM'lere karşı

■ AVM'ler son yıllarda sadece alışverişin değil, bütün bir yaşamın da merkezi haline geldi. Küçük esnaf ise iş yapamaz hale geldi. Erzurumlu küçük esnaf, "Akşam dükkânı erkenden kapatmak zorunda kalıyoruz. Çünkü insanlar o saatlerde AVM'lere yöneliyor" diye yakınıyor.

Bahar Tanrıtanır > Sayfa 3

Ulusal firmalar bizi bitirdi

■ Erzurum'da ulusal firmalara karşı, yerel firmaların ve küçük esnafın en büyük destekçisi halktan daha çok öğrenciler. Genel ekonomi politikalarının ulusal firmaların önünü açtığını savunan küçük esnaf ve yerel firmalar Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) ile Esnaf ve Sanatkarlar Odasını da bu konularda yetersiz kalmakla eleştiriyor.

Hakan Dikmen > Sayfa 9

Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan

Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan, Sırlar hakkında olumsuz duygularla Belgrad'a gittiklerini, ancak burada çok sıcak karşılandıklarını belirtti. Doğan yaptıkları araştırmaları Sırbistan'da Türk kültürüne ilişkin önemli bulgulara ulaştıklarını da ifade etti.

İlknur Sümer, Rukiye Karapınar > Sayfa 13

Sırları nasıl bilirsiniz?

Atatürk Üniversitesi, Türkiye ile Balkan ülkeleri arasında kültür köprüsü kurma yolunda önemli adımlar attı. Bu kapsamda GSF Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan da Sırbistan, Makedonya ve Bosna Hersek'teki üniversitelerle ortak kültürel projeler geliştirdi. Türkçe-Sırpça çift dilli kitap basıldı; konserler düzenlendi; işbirliği anlaşmaları imzalandı ve karşılıklı ziyaretler gerçekleştirildi.

Oyunlar hasta etmesin!

İnternet kafeler çocukların ve gençlerin uğrak alanı oldu. Kafelerde küçük yaşta çocukların günlerini geçirdiğine ve genellikle şiddet içerikli oyunlar oy-

nadığına dikkat çeken Doç. Dr. İsmail Seçer, oyun ve internet bağımlılığının şizofrenik veya psikotik eğilimlere yol açabileceğini söyledi. Beyza Çoruh > Sayfa 6

Silikozis'te hatalı teşhis iddiası

■ Seramik sektöründe çalışan işçilerin silikozis hastalığına yakalanıp yakalanmadıklarının belirlenmesi için çekilen akciğer filmlerinin önemli bir bölümünün kalitesiz, yapılan okumaların bir kısmının da hatalı olduğu belirlendi. Prof. Dr. Akgün, incelemede, silikoz teşhisi konulan işçilerin bazılarında hastalığa rastlanmadığını, 'hasta değil' denilen bazı işçilerde ise silikozis bulgusu tespit edildiğini açıkladı.

Salih Tekin > Sayfa 12

Prof. Dr. Metin Akgün

Çayın fazlası zarar

■ Diyetisyen Gülsüm Gök, çayı fazlasının zararlı olabileceğini söyledi. Çaya şekerin fazla atılmasının da olumsuz etkileri bulunduğunu belirten Gök, çayın sıvı eksikliğini giderme özelliğine sahip bulunmadığını da ifade etti. > Sayfa 5

Reklamlı poşet ücretli olamaz! >2

Hava kirliliği korkutuyor! >6

Reklamlı poşet ücretli olamaz!

■ Tüketici Hak Arama Derneği ücretli poşet uygulamasına karşı çıktı. Derneğin genel başkan yardımcısı Ahmet Hancı, marketlerde poşetlerin ücretle satılmasına tepki gösterdi ve "Tüketiciden bir firmanın reklamını içeren poşeti taşıması için ücret alamazsınız. Eğer bir ücret talep ediyorsanız tüketiciye seçme hakkı vermeniz gerekiyor." dedi.

Sümeyye Kardaş

Tüketici Hak Arama Derneği Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Hancı, ücretli poşetin tüketiciler için uygun olmadığını söyledi. "Bir marketin reklamını yazan poşeti ben neden alayım?" diye soran Hancı, "Tüketiciden bir firmanın reklamını içeren poşeti taşıması için ücret alamazsınız. Eğer bir ücret talep ediyorsanız tüketiciye seçme hakkı vermeniz gerekiyor." dedi.

Tüm vatandaşları yakından ilgilendiren ve 1 Ocak itibarıyla yürürlüğe giren kanuna göre, market alışverişlerinde kullanılan plastik poşetler artık ücretli oldu. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

kullanımı her geçen gün artan plastik alışveriş poşetlerini hızlı bir şekilde çöpe dönüştürmesi, hafif ağırlıkları nedeniyle etrafa yayılarak

çevre kirliliğini önemli ölçüde artırması ve mevcut geri dönüşüm oranları çok düşük olduğundan kaynak verimliliğini olumsuz yönde etkilemesi nedeniyle bunları ücretlendirme kararı almıştı. Türk insanının alışmaya çalıştığı uygulamayla ilgili sorularını cevaplandıran Tüketici Hak Arama Derneği Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Hancı, ücretli poşeti uygun bulmadıklarını söyledi.

Uygulamanın tüketici aleyhine olduğunu belirten Hancı, seçim hakkı tanınmamasının yanlış olduğunu ifade etti. Tüketici temsilcisi olarak poşetten ücret alınmasının iptali için hukuka gideceklerini belirten Hancı, "Tüketici Temsilcisi olarak hiç uygun bulmuyoruz. Tüketicinin aleyhine karşımıza çıkan bir uygulamadır. Siz bir ücret talep ediyorsunuz tüketici bu ücreti bir poşet karşılığında veriyorsunuz. Tüketicinin seçim hakkı sizin ya da reklamınızı taşıyan bir poşet için para alınması hiç hoş olmuyor. Şunu söyleyeyim: Mesela siz poşet alacaksınız; seçmeniz gerekiyor. "Bir marketin reklamını yazan poşeti ben neden alayım?" dersiniz. Duyduğumuz kadarıyla bazı marketlerde dayatma var. Mesela 3 poşet 5 poşet 10 poşet veriyor, 2.5 lira para yansıtıyorlarmış. Tabi bu uygulamanın biraz daha yerine oturması için zaman geçmesi lazım diye düşünüyoruz. Ama uygulama maalesef tüketicinin şu an aleyhinde gözüküyor. Dolayısıyla bunun müracaatını biz yapacağız. Tüketiciden, bir firmanın reklamını taşıması için ücret alamazsınız alınmaması gerekiyor. Eğer bir ücret talep ediyorsanız tüketiciye seçimlik hakkı vermeniz gerekiyor. Tabi bu bahsedilen 6502 sayılı yasa tüketicinin korunması hakkındaki yasayla belirtilen seçme hakkına benziyor fakat aynı değil. Şunu arz ediyorum, sizin seçme hakkınız olması gerekiyor. Sarı poşet, mavi poşet, beyaz poşet gibi... Madem para alıyorsunuz tüketiciye bunları sunmanız gereki-

yor diye düşünüyoruz" şeklinde konuştu.

Banka kredileri, üyelik ücretleri
Dernek olarak her zaman tüketicinin yanında olduklarını belirten Hancı, bir önemli şikâyet konusunun da banka kredileri ve üyelik ücretleri olduğunu kaydetti. Hancı, "Tüketicilerin mağdur olduğu en büyük konuların başında maalesef hâlâ hepimizde olduğu gibi banka kredileri, banka üyelik ücretleri, 2018 yılına kadar hesap işletim ücreti gibi banka adına banka ile olan ilişkilerde tüketicinin hesabından kesilen paralar, dosya masrafları, bankalardan kullanmış olduğumuz kredi dosya masraflarının iadesinin büyük bir bölümünü sağlamış bulunmaktayız. Fakat hâlâ bu konuyla ilgili müracaat alıyoruz. Kullanmış olduğumuz tüketici kredilerinin dosya masraflarının binde 5 oranında değil de daha fazla miktarda tahsil edildiğini görmekteyiz. Bankayla ilgili müracaatlar, hakem-banka ilişkileriyle ilgili müracaatlar Tüketici Hak Arama Derneğine müracaatların büyük bir kısmını oluşturmaktadır." dedi.

Hak ihlali yapıyor
Tüketicinin hakkını aramadığını ve bunu en çok bankalarda gördüklerini belirten Hancı, şunları ifade etti: "Hepimizin banka hesabı var. Hesabımıza baktığınız zaman 2 lira 3 lira kesinti görüyoruz. Yani tamamen keyfi tamamen kayıt dışı bir ücret kesiliyor. 2 lira 3 lira gördüğünüz zaman diyorsunuz ki işte Hakem Heyetine gideceğim, müracaat edeceğim, dilekçe vereceğim, evrak koyacağım falan filan derken boş veriyorsunuz. Ama bir de şöyle düşünmek gerek: Herhangi bir bankanın en az 3-4 milyon müşterisi var. 4 milyon kişiden

3'er lira para kestiğiniz zaman 12 milyon ediyor. Dolayısıyla 12 milyon TL haksız bir para oluyor. Buda diğer bir bankanın işini düzgün yapan bir bankanın aleyhine oluyor. Şöyle arz edeyim; 2 dükkân düşünün mesela gıda maddesi satan, birisi düzgün iş yapıyor öteki ise işine hile katıyor. Siz hakkınızı aramadığınız zaman o hile katanı desteklemiş oluyorsunuz. Daha doğrusu avantaj sağlamış oluyorsunuz ona. Dolayısıyla herkes kendi haklarını bilerek ihlal edildiğinde kesinlikle bana ne demeden, miktarına bakmadan müracaat etmesi gerekiyor. Hakkını araması gerekiyor. Bu, tüketiciye sunulan mal ve hizmetlerin kalitesinin artırılmasında çok önemli bir olaydır. Miktar tüketicinin hakkını araması için bir engel ya da belirleyici bir kriter değildir. Elbette ki 500 - 1000 lira ile 3 lira bir değildir. Ama sonuç itibarıyla ikisi de aynı şey demektir. Hak ihlalidir ve haksız kazançtır. Bunun için kimsenin bana ne demeden, miktarına bakmadan, aman boş ver demeden hakkını aramasını talep ediyoruz, arz ediyoruz."

Yazılı müracaat etsinler
Mağdur olduklarını düşünen tüketicilerin önce yazılı olarak müracaat etmelerini isteyen Hancı, "Tüketicilerimiz kendilerinin mağdur edildiğini düşündükleri zaman ya da mağduriyete uğradıkları zaman ilk önce biz şunu öneriyoruz; mağdur olduğunuz karşı tarafa yazılı olarak müracaat etmelerini istiyoruz. Eğer bunla da sonuç alamazlar ise derneğimize yazılı dilekçe ile müracaatlarını alıyoruz. Bu müracaatlarını mağdur edildikleri konuların ifade edildiğini içeren dilekçeyi yazdıktan sonra dernek olarak karşı tarafa müracaat edip sorunu 6502 sayılı yasa kapsamında değerlendirip çözüme ulaştırıyoruz. Tabi bunun süresini kanunda öngörülen süre ortalama 6 ay bazen kanunda belirtildiği gibi 2 yıla kadar da uzayabiliyor bu süre, fakat biz 1.5-2 ay gibi ortalama sürede çözüme ulaştırıyoruz" diye konuştu.

Ahmet Hancı, ücretli poşet uygulaması hakkında açıklama yaptı. Hancı, bankaların aldığı komisyon ve benzeri kesintiler hakkında da tüketicilere uyarılarda bulundu.

'TRT Akademi' fakültemizde

Program yapımcısı ve spiker Tülay Tüzün, yapımcı ve yönetmen Ebru Çakırkaya, görüntü yönetmeni Mazlum Demirbağ ve TRT Erzurum Haber Müdürü Erdal Karabacak'tan oluşan TRT ekibi atölye çalışmasıyla İletişim Fakültesi öğrencilerine deneyimlerini aktardı.

İki gün süren TRT akademi atölye çalışmasına genç iletişimciler yoğun ilgi gösterdi. TRT ekibi ilk olarak TRT Geleceğin İletişimcileri Yarışması ile ilgili sunum yaptı ve öğrencileri yarışmaya katılmaları için teşvik etti.

Tülay Tüzün'ün yapımcılığını ve sunuculuğunu yürüttüğü "TRT FM Ada Vapuru" radyo programı da canlı olarak İletişim Fakültesinden sunuldu. Programa öğretim üyesi Doç. Dr. Besim Yıldırım ve bir grup öğrenci katıldı.

Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencileri ise geçmiş oldukları kısa filmleri TRT ekibine göstererek fikir ve yorumlarını aldılar. TRT ekibinden yapımcı ve yönetmen Ebru Çakırkaya, görüntü yönetmeni Mazlum Demirbağ Afrika'da çekmiş oldukları belgesel öğrencilere izleterek belgesel çekimi ile ilgili bilgi ve tecrübelerini aktardı.

Soru sorun ve çok okuyun
Mesleğin zorluklarından bahseden yapımcı ve yönetmen Ebru Çakırkaya, öğrencilere her türlü engellere rağmen vazgeçmemeleri gerektiğini söyledi. Çakırkaya, "Arkadaşlar mücadeleci olun. Bu işin bir yanı hiç vazgeçmemek ve mücadele etmektir. Hayatınızda hep sizi engelleyecek bir şeyler olacaktır. Ama siz hedefleriniz doğrultusunda vazgeçmeyin pes etmeyin" dedi.

Yapımcı ve spiker Tülay Tüzün ise öğrencilere sürekli soru sormaları, özellikle de okumaları gerektiğini vurguladı. Tüzün, ilk görev yerinin TRT Erzurum Radyosu olduğunu, yüksek lisansını da Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema bölümünde yaptığını belirtti. Tüzün, TRT ile ilgili düşüncelerini ise şöyle anlattı: "Hedefim ve idealim TRT idi. O zamanlar tek tük kanallar başlamıştı. Bizim avantajımız şuydu ki biz TRT ile büyüdük. Doğru yayıncılığın, kamu yayıncılığının yapıldığı tek yer TRT'dir. Biz onunla büyüdüğümüz için kulağımız doğru Türkçeye alıştı. 1997 yılında TRT sınav açtı. Çok detaylı sınavlar yapıldı. Öncelikle sesimiz, vurgulama, tonlama açısından değerlendirildi. Sonra göreve başladık. Ve benim ilk görev yerim TRT Erzurum radyosuydu. O yüzden Erzurum benim için çok özel bir yer ve deneyimdi. Bu dönemde İletişim Fakültesinde iki yıl boyunca diksiyon ve fonetik dersleri vermeye başladım. Mastırımı tamamladıktan sonra tayinim çıktı. İstanbul Radyosuna döndüm."

>> Sevgi Canpolat
>> Yasemin Karlıdağ

KÜÇÜK ESNAF AVM'YE KARŞI

■ AVM'ler son yıllarda sadece alışverişin değil, bütün bir yaşamın da merkezi haline geldi. Çarşı pazar esnafı ise olur olmaz yerlere kurulan AVM'ler karşısında ciddi sıkıntılar yaşamaya başladı; iş yapamaz hale geldi. Erzurumlu küçük esnaf, "Akşam dükkanı erkenden kapatmak zorunda kalıyoruz. Çünkü insan yoğunluğu o saatlerde AVM'lere yöneliyor." diye yakınıyor.

Bahar Tanrıtanır

Ekonomik olarak dar boğazdan geçilen süreçten en çok etkilenen grup küçük esnaf... Küçük esnaf, her gün birinin kepenk kapattığı ve işsizler ordusuna yenilerinin eklendiği bir kesimi oluşturuyor. Küçük esnafın ekonomik krizden etkilendiğini savunanlar olduğu gibi sayıları her geçen gün artan AVM ve zincir marketlerin daha büyük sıkıntı yaşattığını düşünenler de bulunuyor.

Abdullah Soysert AVM'lerin açılmasından dert yakıyan küçük esnaflardan sadece biri... Uzun yıllardır market işlettiğini anlatan Soysert, AVM'lerin açılmasıyla işlerin yarı yarıya indiğini ifade ediyor. Erzurum'da son 10-15 yıl içinde bir süpermarket kültürüne alıştıklarını söyleyen Abdullah Soysert, "Bunlar bizi mahalle bakkalı gibi alışveriş kültürüne alıştırdı. İnsanlar artık onlara yöneldi." diyor. AVM'lerin özellikle farklı bir kültüre hitap ettiğine değinen Soysert, Erzurum'da ticareti resmen bitirdiğini dile getiriyor. Bu durumun kendilerini çok mağdur ettiğini de sözlerine ekliyor.

AVM'ler ve zincir marketler ülkemizde olduğu gibi Erzurum'da da neredeyse mahalle aralarına kadar girmiş durumda... Esnafın AVM'lerin ve AVM kültürünün haksız rekabetiyle karşı karşıya... AVM'lerden dolayı mağdur olduğunu söyleyen İlknur Yıldırım, son 5 yıldır giyim sektöründe çalıştığını, bu dönemde satışlarının çok kötü etkilendiğini ve giderek kapatma noktasına geldiğini belirtiyor. Yıldırım, "Akşam dükkanı erkenden kapatmak zorunda kalıyoruz. Çünkü insan yoğunluğu o saatlerde AVM'lere yöneliyor" diyor. Bir gün içerisinde sadece 4-5 ürün satabildiklerini söyleyen Yıldırım, ödemeleri yapamadıklarından yakınıyor. Esnafın bazen beraber toplanıp bu durumu konuştuklarını belirten Yıldırım, AVM'lerin küçük esnafın tamamını etkilediğini dile getiriyor.

AVM'ler insanları cezbediyor

AVM'de ev eşyasından mobilyaya, beyaz eşyadan markete, çocuk oyun parkından sosyal donatılara, sinemadan kafe ve lokantalara, giyimden kitapçıya kadar her şey mevcut... Bu sebeple Erzurum gibi soğuk bir şehirde sığınılacak yer haline geliyor... AVM'lerin diğer çekici yanları ise kredi kartı, taksit ve çeşitli promosyonlar... Küçük esnaf AVM'lerin açılmasından dert yakırken AVM'deki işletmeciler bu insan yoğunluğundan gayet memnun. Bu yoğunlukta ise en çok tercih edilen fast food ürünler. Bu fast food ürünlere en çok rağbet gösterenler ise gençler ve çocuklar. Dünyaca ünlü fast food markaları insanların en fazla ilgi gösterdikleri yerler. Fast food restoran çalışanı Kübra Öztürk, "En iyi kalitede, en uygun fiyatla

AVM'de özellikle bayanların en çok tercih ettiği yerlerden biri de kozmetik mağazaları... Hem çoğu markayı bir arada buldurması, hem ürün çeşitliliği hem de kalite bakımından müşteriyi kendine çeken ünlü kozmetik markalarından biri indirim kampanyalarıyla adeta insanları cezbediyor. İnsanların markaya olan tutkuları yoğunluğu AVM'lere yönlendirdiği küçük işletmelerden kozmetikçiler neredeyse yok olmuş durumda...

Kendini yenileyemeyen kapanır!
Küçük esnafın ekonomik krizin AVM'lerden dolayı olduğunu dile getirirse de Esnaf ve Sanatkarlar Odası Genel Sekreteri Cüneyt Acır bu durumun böyle olmadığını söylüyor. Acır dükkanını kapatan esnafın AVM'den dolayı kapatmadığını, ülkede genel bir ekonomik kriz olduğundan ötürü kapattığını dile getiriyor. Acır, "AVM'ler esnafın işini elbette etkiliyor ancak kapatacak pozisyona getirmiyor" dedi. Acır, gelişen küresel dünyada küçük esnafın özellikle bakkalların kapanmasının kaçınılmaz olduğunu ifade ediyor.

Cüneyt Acır, bilgisiz ve bilinçsiz açılan dükkanların "O bu işe girdi çok para kazandı, ben de gireyim psikolojisi ile hareket eden işletmeciler olduğunu ve sektörde tutunamadığını dile getirerek bunu da "koyun ekonomisi" olarak adlandırdı. AVM yatırımcıları arasında kimi ararsanız var; bildiğiniz büyük holdingler, dünyaca ünlü markalar... Düzenledikleri kampanyalarla kredi kartlarıyla cebinizdeki son bir kuruşu bile almaya çalışıyorlar. Çoğalan AVM'ler hem esnafa, hem çevreye, hem de birbirlerine zarar veriyor. Esnaf ülkenin orta direği olma vasfını kaybediyor, alt gelir dilimine kayarak yoksullaşıyor, kazancı evini geçindirmeye yetmeyecek kadar düşüyor.

AVM ve küçük esnaf aralarında çekişirken, insanlar da AVM'leri tercih ederek küçük esnafa bir darbe daha vuruyorlar. AVM'ler özellikle öğrencilerin uğrak yerleri arasında... Küreselleşen dünyayla beraber insanlar yeni dünyaya ayak uydurmak istiyor ve zamanlarını çoğunu alışveriş merkezlerinde geçiriyor.

AVM'de özellikle bayanların en çok tercih ettiği yerlerden biri de kozmetik mağazaları... Hem çoğu markayı bir arada buldurması, hem ürün çeşitliliği hem de kalite bakımından müşteriyi kendine çeken ünlü kozmetik markalarından biri indirim kampanyalarıyla adeta insanları cezbediyor. İnsanların markaya olan tutkuları yoğunluğu AVM'lere yönlendirdiği küçük işletmelerden kozmetikçiler neredeyse yok olmuş durumda...

ürünü müşterilere sunuyoruz. Bu da müşteriyi memnun ediyor" dedi. AVM'lerde insanların zamanın nasıl geçtiğinin farkında olmadığını söyleyen Öztürk, insanların gezip, dolaşıp, alışveriş yaptıktan sonra acıktıklarını fark edince fast food restoranlarını tercih ettiklerini ifade ediyor. Satış ve yoğunluk bakımından gayet memnun olduğunu da sözlerine ekliyor.

Bilgiyi faydaya dönüştürmek istiyoruz

Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Erzurum Şube Başkanı Fuat Demir ve yönetim kurulu üyeleri Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı'yı ziyaret etti.

MÜSİAD Erzurum Şube Başkanlığına yeni atanan Fuat Demir, yönetimi ile birlikte ilk ziyaretlerinden birini Rektör Çomaklı'ya gerçekleştirdi.

MÜSİAD'ın yeni yönetimiyle birlikte Erzurum'da farklı bir vizyon oluşturmak istediklerini ifade eden Fuat Demir, Atatürk Üniversitesi ile var olan ilişkilerin daha da genişletilmesi konusunda Rektör Çomaklı ile görüş alışverişinde bulundu.

"Üretim konusunda Erzurum için her şeyi yapmaya hazırız" diyen Demir, MÜSİAD'ın çeşitli projeleri olduğunu belirterek, projeleri Atatürk Üniversitesi ile birlikte hayata geçirmek istediklerini söyledi.

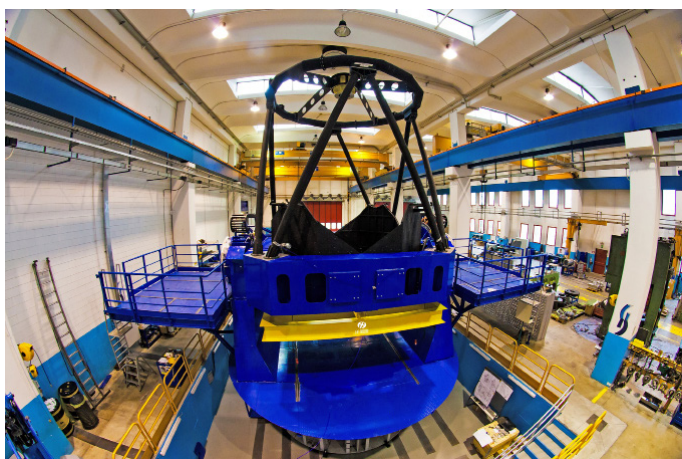
Demir, "Üniversitenin gerçekleştirdiği gayretli çalışmaları takdirle karşılıyor ve üretim anlamında MÜSİAD'ın her zaman yanınızda olduğunu bilmenizi istiyorum. Gerçekleştirceğimiz Ar-Ge çalışmalarında ileri bir teknolojik alt yapıya sahip olan üniversitemizden destek istiyoruz. Rektör hocamızın başlattığı Üniversite-Sanayi iş birliği projesinin ne kadar önemli olduğunu farkındayız. Bu proje sayesinde kurumlar hem birbirlerinin bilgi ve tecrübesinden yararlanacak hem de yeni fikirler ortaya çıkacaktır" dedi.

Üniversitemiz Erzurum için bir lokomotif

Türkiye'nin önemli merkezlerinden biri olan Erzurum için, herkesin taşın altına elini koymasının gerektiğini belirten Rektör Çomaklı, kurumların da iş birlikleriyle koordineli bir şekilde çalışması gerektiğine vurgu yaptı.

Üniversite olarak, iş dünyası ile akademisyenleri bir araya getirmek için çabaladıklarını ifade eden Çomaklı şunları söyledi: "Üniversite ve sanayicileri bir platformda toplama istediğimiz var. Çünkü bilgiyi üretime, faydaya dönüştürmek istiyoruz. Üniversite olarak var olan bilgiyi sahaya nasil indirebileceğimizi düşünüyoruz."

>> İFHA

DAG için bir adım daha

Atatürk Üniversitesi'nin ve Türkiye'nin 2023 vizyon projeleri arasında yer alan "Doğu Anadolu Gözlemevi"nin (DAG) ileriye dönük optik kalitesini artıracak görüntü düzeltici sistem "Derotator 2"nin (DR2) tasarımı, FMV Işık Üniversitesi - OPAM tarafından başarıyla tamamlandı. Son tasarım toplantısı, FMV Işık Üniversitesinin İstanbul Maslak'daki yerleşkesinde yapıldı.

Toplantıya; Atatürk Üniversitesi adına Atatürk Üniversitesi Astrofizik Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATA-SAM) Müdürü Doç. Dr. Cahit Yeşilyaprak başkanlığında bir teknik ekip katıldı. DAG ve ODA Projeleri kapsamında yürütülen bu çalışmalarla astronomi, uzay, optik, ha-

berleşme ve savunma sanayi sektörlerine yönelik kritik teknolojiler içeren tasarımlar ve ürünler ortaya çıktı.

ATASAM Müdürü Doç. Dr. Cahit Yeşilyaprak yaptığı açıklamada, "DAG Projesi ile başlayan iki üniversite ve iki merkez arasındaki iş birliği ve ortak çalışmaların başarılı sonuçlarından biri daha tamamlanmış oldu. İki kurum arasında imzalanan protokolle çalışmalara hız verilerek, ulusal ve uluslararası anlamda ortak hizmet verebilecek bir iş birliği ortamı sağladık. Bu kapsamda üretilen bütün tasarımlar, ürünler ve hizmetler, Milli Teknoloji Hamlemize de hizmet edecek ve önemli katkıda bulunacak çalışmaların temelini oluşturacak" dedi.

>> İFHA

Hava kirliliği korkutuyor!

■ Erzurum'da hava kirliliği korkutucu boyutlara ulaştı. Kışın havada oluşan siyah halk sağlığını tehdit etmeye başladı. Uzmanlar çocuklar ile yaşlıların kirli havada dışarı çıkmamaları uyarısında bulundu. Dr. Öğr. Üyesi Nuhi Demircioğlu hava kirliliğini tetikleyen en önemli nedenin dağıtılan bedava kömür olduğunu bildirdi.

Erzurum'da yaşayan 50 yaşındaki Fatma Demir hava kirliliğinden dolayı solunum yolu hastalıklarına yakalanan hastalardan sadece biri. Hastalığının hava kirliliğinden kaynaklandığını ifade eden Demir, gece dışarı çıkamadığını, çıktığı takdirde hastalığın arttığını söylüyor. "Daha önceleri rahat bir şekilde dışarı çıkabiliyordum ancak artan hava kirliliği, evlerin ve binaların bacalarından çıkan dumanlar yüzünden bu hastalığa yakalandım." diyor Demir.

63 yaşındaki Servet Yıldırım da astım hastası. O da hava kirliliği yüzünden bu hastalığa yakalandığını belirtiyor: "Yakalandığım hastalık yüzünden dışarı çıkamıyorum çünkü hava kirliliğinden dolayı nefes almakta güçlük çekiyorum nefesim kesiliyor rahatsız oluyorum."

Bedava kömür hasta ediyor

Atatürk Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma Merkezi Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Nuhi Demircioğlu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nın kent merkezinde dağıttığı 25 bin ton bedava kömürün hava kirliliğini tetiklediğini bildirdi. Demircioğlu kışla birlikte kentin bir numaralı sorunu haline gelen hava kirliliğini dağıtılan kömürler olduğunu söyleyerek sözlerine şöyle devam etti: "Devletin hava kirliliğini tetikleyici kömür dağıtmak yerine doğalgazı yaygınlaştırması ve indirim yapması en uygun olanıdır."

Erzurum'un havası ile ilgili bilgi veren Demircioğlu, "Erzurum'da son 30 yılın meteorolojik verilerine baktığımız zaman sifirin altındaki gün sayısı 155 olarak çıkıyor. Şiddetli soğukla birlikte kentte ısınmadan kaynaklı hava kirliliği oluştu. Kirlilikte meteorolojik nedenlerde etkili ancak vatandaşların yaktığı kömürler daha önemli. Kömürdeki kükürt dioksit oranı binde 5 olmalıdır." diye konuştu.

Parasız olarak dağıtılan kömürde kükürt dioksit oranının yüzde 1,5 ile 2,5 arasında değiştiğini ifade eden Demircioğlu, "Doğalgaz kullanımı henüz yaygınlaşmadı. Çünkü birim maliyeti oldukça yüksek. Doğalgaz, yüzde 81 oranında zam görmüş. Dolayısıyla devletin kömür yerine doğalgazı yaygınlaştırması şart. Hava kirliliğini tetikleyici kömür dağıtmak yerine doğalgazda sübvansiyona gitmesi daha iyi olacaktır." dedi.

Atatürk Üniversitesi ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü hava ölçüm verileri arasında fark olduğunu vurgulayan Demircioğlu şu şekilde konuştu: "Bakanlık gezici araçlarla ölçüm yapıyor. Dolayısıyla kentin çeşitli noktalarında belirli aralıklarla sık sık ölçüm alabiliyorlar. Ancak bizde ise portatif bir cihazla en fazla üç noktadan ölçüm yapabiliyoruz. Fark bundan kaynaklanıyor.

Yüzde 20 - 30 arasında bir düşüş bekliyorduk

Erzurum'da doğalgaz kullanımının yaygınlaşmasıyla hava kirliliğinin de düşeceğini belirten Demircioğlu, kentin yüzde 75'inin halen kömür, fuel-oil gibi yakıtları kullandığını vurgulayarak şu uyarılarda bulundu: "Kasım ve Aralık ayları itibarıyla kentin üzerini kaplayan 'inversiyon' dediğimiz duman kitlesi sabah ve akşam saatlerinde yoğun bir şekilde gözle görülebilir. Üstüne bir de sis tabakası geldiğinde insanlar hava kirliliğinin aşırı derecede arttığını düşünüyorlar. Doğalgaz kullanımıyla birlikte Kasım ve Aralık aylarında hava kirliliğinde yüzde 20-30 arasında bir düşüş bekliyorduk. Ancak bu sadece yüzde 10'da kaldı. Sabah ve akşam saatlerinde özellikle çocuk ve ileri yaşta kişiler dışarıda fazla kalmamalı."

>>> Serhat Oruç

TÜBİTAK Başkanı Mandal, Atatürk Üniversitesi'nde

Atatürk Üniversitesi tarafından düzenlenen "Bilim, Teknoloji, Yenilik Ekosisteminde Durum Değerlendirilmesi ve Yeni TÜBİTAK Yaklaşımı" başlıklı konferansa katılan TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, TÜBİTAK'ın çalışmaları ve gelecekle ilgili vizyonu hakkında akademisyenler ve öğrencilerle bilgi paylaşımında bulundu.

Kültür Merkezi 15 Temmuz Milli İrade Salonunda gerçekleşen programın açılışını Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı yaptı. Üniversitenin genel işleyişi, yeni tasarım sistemi ve uygulamaya koyduğu dönüşüm projesiyle ilgili değerlendirmede bulunan Rektör Çomaklı, konuşmasının başında Atatürk Üniversitesinin kuruluş süreci hakkında bilgi verdi.

Daha sonra yeni nesil üniversite anlayışı ve çalışmalarını anlatan Prof. Dr. Ömer Çomaklı konuşmasında şu ifadeleri yer verdi: "Atatürk Üniversitesi son iki yıldan bu yana Yeni YÖK Sistemi Yaklaşımı ve TÜBİTAK'ın Yeni Vizyonu doğrultusunda çağdaş üniversite olma gerekleri ile akademik değerlerini, eğitim metodolojilerini ve toplumsal rolünü yeniden nasıl yapılandıracağını büyük bir ciddiyetle gözden geçirmekte. Bu hedeflere ulaşmak üzere üniversitemizde yoğun bir çalışma, sistematik olarak yürütülmektedir. Bu çaba Atatürk Üniversitesi Yeni Nesil Üniversite Tasarım ve Dönüşüm Projesi ile somut bir hal almış ve önemli çıktılar üretmeye başlamıştır. Yeni Nesil Üniversite Tasarım ve Dönüşüm Projesi kapsamında düzenlenen on bir ayrı arama konferansı ile ortak akıl oluşturulmuş ve önemli çıktılar elde edilmiştir. Bugün de şehrimize teşrifleriyle bizleri mutlu eden ve TÜBİTAK'ın yeni vizyonunu birinci elden dinleme ve daha iyi anlama fırsatı sağlayan Prof. Dr. Hasan Mandal'a teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum."

Atatürk Üniversitesini yakından takip ediyorum

Akademisyen ve öğrencilerle bir araya gelmekten mutlu olduğunu dile getirerek konuşmasına başlayan TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, ülkemizde eğitim veren üniversitelerin yaş ortalamasının çok üstünde, köklü bir eğitim kurumu olan Atatürk Üniversitesinde bir yıl aradan sonra tekrar bulunmaktan memnuniyet duyduğunu ifade etti.

TÜBİTAK'ın yaptığı çalışmalardan bahseden Prof. Dr. Mandal, Türkiye'de 1 yıl içerisinde Ar-Ge'ye ayrılan rakamlarda yüzde 5'lik bir artış yaşandığını aktararak, "Ülkemizde Ar-Ge çalışmalarına ayrılan 32 milyar liranın yüzde 5'i olan 1,6 milyar lirayı 2017'de kurum olarak biz kullanmışız. Bir önceki yıla göre oransal artış var. Bu oranların artması lazım. 32 milyar liranın yüzde 57'si özel sektör tarafından kullanıldı, bunun 2023'teki hedefi ise yüzde 66'ya çıkmak. Yükseköğretimdeki pay ise yüzde 33'lerde." diye konuştu.

Bilgi boyutunda yenilikçi olunması gerektiğini vurgulayan Mandal, bunun için iyi bir iş birliğine ihtiyaç duyulduğunu söyledi. TÜBİTAK olarak yurt dışı burs programlarına da destek verdiklerini ve bu kapsamda yüksek lisans ve doktora eğitimlerine katkı sağlayacaklarını bildiren ve bu çerçevede "Sanayi Doktora Programı" başlattıklarını anımsatan Mandal, "33 üniversite ve 77 firmanın iş birliğiyle 4 yıllık burs desteği ve 3 yıllık da istihdam süresi olmak üzere 7 yıllık program hazırladık." dedi.

Akademisyenler ile gerçekleştirilen söyleşinin ardından Mavi Salonda öğrenciler ile buluşan TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, "Kariyer Planlaması ve Başarı" konusunda bilgiler verdi.

>>> İFHA

Kick Boks takımından büyük başarı

Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu tarafından düzenlenen Üniversiteler Arası Kick Boks Türkiye Şampiyonasında, Atatürk Üniversitesi Takımı Türkiye 3.'sü oldu. 12-17 Mart tarihlerinde Antalya'da düzenlenen şampiyonada, Atatürk Üniversiteli sporcular bir altın, iki gümüş ve iki bronz madalya elde etti. Şampiyonaya 66 üniversitenden 700 sporcu katıldı.

Dereceye giren sporcularımız şunlar:
+91 kg Selahattin Kocaoğlu / Türkiye Şampiyonu
91 kg Kadir Demir / Türkiye 2. si
69 kg Onur Tavşan / Türkiye 2.si
74 kg Muhammet Mustafa Bağlar / Türkiye 3.sü
79 kg Hakan Kanyar / Türkiye 3.sü
Elde edilen başarı dolayısıyla sporcuları kutlayan

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, alınan derecenin üniversite için gurur kaynağı olduğunu ifade ederek, sporculara başarılarının devamını diledi.

>>> İFHA

25 GÜNLÜK UMUT YOLCULUĞU

■ Afganistan'daki terör eylemleri ve ekonomik sıkıntılar sebebiyle yollara düşen sığınmacılar 25 günlük zorlu yolculuktan sonra Türkiye'ye geliyor. Göç sırasında kayıplar da yaşayan Afganların asıl nedfesi Avrupa ülkeleri... Onlar için Türkiye ve Erzurum bir bakıma geçici bir durak...

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) 2018 Mart ayı itibarıyla Türkiye'de kayıtlı Afgan sığınmacı ve mülteci sayısının 169 bin 919 olduğunu açıkladı. Erzurum İl Göçmen İdaresi ise İran sınırında 1,5 milyon Afgan uyruklu göçmenin Türkiye'ye girmeyi beklediğini belirtti. Ülkelerinde yaşadıkları işsizlik ve terör olayları sebebiyle umut olarak gördükleri Türkiye'ye zorlu kış şartlarına rağmen gelen Afganlar, Erzurum üzerinden batıdaki farklı kentlere, ardından da Avrupa ülkelerine ulaşmayı hedefliyor. Göçmen ve sığınmacılar yolda yaşadıkları sıkıntıları anlattılar.

Umuda yolculuğun ilk adımı olan ve onları Türkiye sınırına ulaştırabilecek insan kaçakçılığı yapan tacirler, mültecilerden yüksek ücret ararak umut yolculuklarını birer sömürü aracı olarak kullanıyorlar. Afgan sığınmacılar umut tacirlerinin, kişi başına bin 500 dolar aldıklarını söylüyor. Ülkelerinden çıkışlarından itibaren binlerce kilometre yol kat eden 100'er kişilik gruplar İran, Ağrı, Kars ve Iğdır'ı geçerek, 25 günün sonunda Erzurum'a ulaşıyor.

Ağrı Doğubeyazıt sınırına vardıklarında tacirler, mültecilerden ek ücret istiyor; buna karşı gelen ve ücretleri vermeyeceklerini söyleyen mülteciler, insanlık dışı işkencelere maruz kalıyor. Çıktıkları yolculukta yakın akrabalarını kaybettiklerini söyleyen mültecilerin gözleri doluyor; konuşmakta güçlük çekiyor. Oldukça zor koşullarda yaşamlarını devam ettirmek zorunda kalan mülteciler, üç lokma ekmek ve dört kaşık yoğurtla idare ettiklerini dile getiriyor. Kaçak olarak gelen arkadaşlarının Aşkale toplama merkezinde kayıtları yapıldıktan sonra Afganistan'a gönderildiğini belirten mülteciler, Erzurum'a yakalanmadan giriş yapanların barınma ihtiyaçlarının karşılandığını, ancak ev bulmakta zorlandıklarını söylüyorlar. Aile olarak gelenlerin işi bekarlara daha kolay oluyor. 22 yaşındaki bir mülteci "Bekarların işi daha zor; oturma izni ve barınma konusunda sıkıntı yaşıyoruz." diyor. Kimse bekarlara ailenin oturduğu apartmanda ev vermiyor. Bu nedenle merkeze uzak ve gecekonduarda yaşadıklarını söylüyor. Oturma izni olmayan kaçak çalışan mülteciler, Erzurum'da ucuz işgücü olarak kullanılıyor. Mültecilere hiçbir sosyal güvenlik hakkı tanımadan çalıştıran esnaf ve işveren karşısında göçmenler, kimlikleri olmadıkları için haklarını aramaya da yönelemiyor. Mülteciler, hastalandıkları zaman hastaneye gidemediklerini, sınır dışı edilmekten korktuklarını söylüyorlar. Yaşadıkları bir diğer sıkıntı ise yerli halk ile iletişime geçememeleri.

Aykut Demir

Savaşın ailesi ile birlikte kaçan ve dört yıldır Erzurum'da sığınmacı olarak yaşayan Murteza Agan, diğerlerine göre daha şanslı. Afganistan'da avukatlık yaptığını belirten Agan, Mahallebaşında küçük bir bakkal işleterek geçimlerini sağladıklarını belirterek, "4 yıldır Erzurum'da yaşıyorum. Savaşın ailemle birlikte kaçtım. Yolculuk sırasında hayatını kaybeden arkadaşlarım oldu. Türkiye çok pahalı bir ülke ve bize gereken hassasiyet gösterilmiyor. İşyeri açtığımız zaman normal vatandaş gibi başvurup vergimizi veriyoruz." şeklinde konuştu.

Kimliği olmayan Afganlar konuşmaktan çekiniyor. Kimlik sorulduğunda başka Afgan sığınmacıların kimliğini gösteriyorlar. Türkiye'yi sadece Avrupa ülkelerine geçiş için bir kapı olarak gördüklerini, Avrupa ülkelerinin yardımlarını ve yaşam şartlarının iyiliğini hatırlatıyorlar. Afganistan'da savaşın bitme-yeceğini ise hüznünlü bir ifadeyle dile getiriyorlar.

ABD varlığını kalıcı hale getiriyor

İŞİD ve Taliban terör örgütlerinden kaçan ve Erzurum'a göç eden Afganlar, yıllardır devam eden savaşın Amerika Birleşik Devletinin varlığını kalıcı hale getirdiğini, bu sebeple İŞİD ve Taliban'ın desteklendiğini söylüyorlar. Afgan halkı arasında ABD'ye 'şeytan' dendiğini belirtiyorlar. "Savaşın dolaylı iş yok, ailemin geçimini sağlamak zorundayım. Evin en büyük erkek çocuğu olarak ben çalışmaya geldim. Babam gelemez, yaşlı; yolculuğa bile dayanamaz. Asgari ücret alıyorum, buradaki giderlerimi karşıladıktan sonra aileme bin lira gönderiyorum. Bir ay gönderip iki ay göndermiyorum. Bizim millet cahil olmazsa ülkemizde savaş olmayacaktı." diyor Agan.

Gelecek kaygımız var

Türkiye'de yaşamak istediklerini, ancak yaşam şartlarının kendilerini oldukça zorladığını belirten H.G isimli mülteci, Türkiye'ye gelmekten mutluluk duyduğunu ancak geleceğe kaygıyla baktıklarını söyleyerek, "Türkiye'de kalmak isteriz ama hayatımıza nasıl devam edeceğiz? Türkiye iyi ama bizim için Avrupa ve Amerika gibi daha iyi eğitim, daha iyi ekonomik şartların bulunduğu yerler asıl hedef. Sen dil öğrenmeden önce bütün aile herkes dil kursuna gidiyor ve orada sana bütün evdeki harcama için para veriyorlar. Sonra dil öğrendikten sonra okula giden okula gidiyor, işe giden işine başlıyor. Ondan sonra herkes kendi hayatına belli bir şekilde devam ediyor. Çok hakkın oluyor. Afganlılar da Avrupa ve Amerika'ya gitmek istiyorlar. Türkiye de iyi ama Türkiye'de sıfırdan başlamak lazım" diye konuştu.

Afgan göçmenlerin zorlu yolculuğu yıllardır sürüyor.

Çayın fazlası zararlı

Doğu Anadolu Bölgesi'nin soğuğuyla meşhur şehri Erzurum'da çayevlerinin fazla olması çay tüketiminin ne kadar fazla olduğunu gösteriyor. Erzurum'da her mahallede, neredeyse her sokakta kahvehane bulunuyor. Kahvehanelerde genç yaşlı her kesimden binlerce insan uzun zaman geçiyor. Erzurum bu görüntüsüyle Türkiye'de en fazla çay tüketilen şehir olarak biliniyor. İnsanların bu kadar fazla çay tüketmesi ne kadar doğru? Bu kadar fazla tüketilirken insanların çayın zararları hakkında ne kadar bilgi sahibi?

Diyetisyen Gülsüm Gök çay tüketimi hakkında açıklamada bulundu. Gök, "En fazla tükettiğimiz içeceklerden olan çay, dozunu ayarlamadığımız zaman zararlı olabiliyor." dedi.

Çaya şekerin fazla atılmasının çayın

tadını bozduğu gibi vücutta da olumsuz etkileri bulunduğunu belirten Gök, şunları anlattı: "Çay sıvı eksikliğini giderme özelliğine sahip de-

ğil. Çayın yemek öğünleriyle tüketilmesi ve şekerli içilmesi sağlık açısından oldukça zararlı bir durum. Çay yerine meyve suyu gibi vitamin destekli içecekleri tercih etmek sağlığımız açısından çok daha iyi bir adım olur. Çarpıntı, baş ağrısı, sinir bozukluğu, sıkıntı, mide bulantısı gibi hastalıklara da çay tüketimi davetiye çıkarıyor. Aşırı tüketimi uykusuzluk ve idrar miktarının artmasına da neden olabiliyor. Çaya şeker ilave edilerek aşırı tüketilmesi de kalp-damar hastalıkları, şişmanlık, serum lipit değerinde yükselme gibi olumsuz sonuçlara yol açabiliyor. Eğer ki çayı azaltma gibi bir durum söz konusu olmuyorsa şeker atılma oranını düşürmeliyiz. Mesela şekerin yerine farklı tatlandırıcılar kullanılabilir. Sıcak çayı fazla tüketmek yemek borusu kanserine de neden olabiliyor. İlaç kullananların da çay tüketiminden kaçınmaları gerekiyor. İdrar sökücü olduğu için çay ve kafein vücuttaki vitaminleri idrar yoluyla uzaklaştırdığı için bağışıklık sistemi için zararlıdır."

İçilen çayın vücuttan atılmasının hızlı olması için bir veya iki su bardağı su içilmesi gerektiğini ifade eden Gök, "Ölçü olarak günde 300 miligramın üzerine çıkılmaması gerekiyor. Şekersiz olması halinde günde on bardağa kadar içilebilir. Açık ve limonlu olabilir. Bu şekilde tüketildiği sürece yararlıdır da. Yeşil ve beyaz çay içtikleri mineraller bakımından yararlıdır. Elbette ki şeker konulmadığı sürece. Demir eksikliği problemleri yaşamamak için, limonlu su ve şekersiz olarak tüketmeniz gerekiyor. Ortalama olarak günde dört bardaktan fazla içtiğimiz zaman zararlarını görebiliriz. Önemli birtakım hastalıklarınız varsa çay tüketimi duruma göre farklı zararlı durumlar gösterebilir." şeklinde konuştu.

>> İFHA

Diyetisyen Gülsüm Gök

Çocuğunuz oyun oyun oynarken şizofren olabilir

■ İnternet kafeler çocukların uğrak alanı oldu. Kafelerde küçük yaşta çocukların günlerini geçirdiğine ve genellikle şiddet içerikli oyunlar oynadığına dikkat çeken Doç. Dr. İsmail Seçer, oyun bağımlılığının şizofrenik veya psikotik eğilimlere yol açabileceğini söyledi.

Beyza Çoruh

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2018'de internet kullanımı bir önceki yıla göre artarak %83,8'e yükseldi. Bu, her on evden sekizinde internet bulunduğu anlamına geliyor. "We are social 2018" raporuna göre ise dünyadaki her iki insandan biri internet kullanıyor. İnternet kullanımı 2017'ye göre %7 artarak 2018'de %55 olarak belirlendi. İnternetin yaygınlaşması gelişmişlik göstergesi sayılıyor. Bununla birlikte internet bağımlılığı artıyor. Bağımlılık internet kullanıcılarını, özellikle çocukları birçoğu denetimsiz olan internet kafelere ve şiddet içerikli oyunlara yönlendiriyor.

16 yaşındaki E.D internet kafe bağımlılarından biri. Daha çok strateji oyunları oynuyor. E.D, 8 yıldır online bilgisayar oyunları oynadığını söylüyor. Evinde bilgisayar olmasına rağmen 'sosyalleşmek için' internet kafeye gidiyor. Her gün 5 saat internet kafede zaman geçiriyor. E.F 12 yaşında; 1 yıldır bilgisayar oyunu oynuyor. Her gün arkadaşlarıyla internet kafeye gidip 2 saat online bilgisayar oyunu oynuyor. Oyunlarda silahla adam öldürmekten keyif aldığını söylüyor. E.F ilk başta internet kafelere bilgisayarı öğrenmek için gittiğini fakat sonrasında oyun bağımlısı olduğunu belirtiyor. Sokaklarda mendil satıp kazandığı parayla internet kafede oyun oynuyor.

10 yaşında internet kafede

Bu çocuklar gibi internet bağımlısı olan binlercesi var. Yaşları 10 ila 18 yaşında olan çocuklar ve gençler günün büyük bir kısmını internet kafelerde geçiriyor.

Çocuklar ve gençler müşteri kitlesini oluştursa da bağımlılıktan şikayetçi olan işletme sahipleri de bulunuyor. 10 yıldır faaliyet gösteren Gökkuşluğu İnternet Kafesinin sahibi, daha çok online bilgisayar oyunu oynadığını ve çocuklarda unutkanlık, yorgunluk ve dikkat dağınıklığını olduğunu söylüyor. İşletme sahibi çocukların gerçek hayat ile oyunu karıştırdığını da ifade ediyor. Çocuklarda böyle bir davranış gördüğünde vicdani olarak etkilendiğini ancak şartların böyle olduğunu, başka bir iş yapamayacağını belirtiyor.

İşletme sahipleri internet kafeye gelen kişilerin genellikle 18 ila 24 yaş aralığında olduğunu söylerler de kafelerde 18 yaşın altında çocuklar olduğu görülüyor. Bundan vicdanan rahatsız olduklarını belirten internet kafe sahipleri oynanan oyunlar yüzün-

den çocukların başına gelen birtakım olaylardan dolayı üzüldüklerini ifade ediyor.

Atatürk Üniversitesi KK Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İsmail Seçer, çocuklarda sadece oyun bağımlılığı değil internet bağımlılığının da arttığını, internetten kastının da sosyal medya denilen facebook, youtube ve youtuber gibi yeni çıkan ve popülerleşen kavramların olduğunu söyledi. Çocukların her gün paylaşımları kaçırmamak üzere kendini programladığını belirten Seçer, "Oyunlarda seviye atlayamayan, belirli bir hedef koyup da o süre içinde oyunun ortaya koyduğu hedefleri tamamlamayı kendine mutlaka yerine getirilmesi gereken bir görev gibi gören çocukların sayısı her geçen gün artıyor." dedi.

İhmal edilen çocuklar

Çocukların yetiştirilme süreçlerinin etkili olduğunu ve ihmal edilen çocukların en önemli grubu oluşturduğunu belirten Seçer sözlerine şöyle devam etti: "Eğitimi, ekonomik durumu da iyi ailelerde daha çok görüyoruz. Eğitimi ve ekonomik durumu iyi olan aileler çocukların bilgisayar ve internet erişimine daha çok ortam sağlıyor. Ama çocukların orada ne yaptığını, kiminle iletişim kurduklarına, oradaki süreçlere pek odaklanmıyorlar. Neden? Çünkü çocuk bilgisayarla uğraşırken anne babaya sorun çıkarmıyor ya da evde anne babanın gözü önünde, dışarıda olsa kiminle nerede ne yapıyor bilemeyecek evde en azından gözünün önünde bilgisayarı başında, oyun oynadıklarını zannediyor."

Oyun oynamanın zihinleri dindendirici etkisine dikkat çeken Seçer, internet tabanlı özellikle bilgisayar tabanlı oyunların ise çocuk psikolojisi üzerinde belirgin ve bütün bir yaşama yayılan olumsuz etkileri bulunduğunu ifade etti. Seçer şunları anlattı: "Genelde oyunlarda, ne demek istiyorum; tersinden söyleyelim: Dışarıya öfkesini yansıtabilen dışarıya gücü yetebilen ya da ezilmeyen dışarıya kendini ez-

dirmeyen, gücü kuvveti olan çocuklar fazla internet bağımlısı olmuyorlar. Bunlar sosyal yaşamda daha aktif bir durum gösterebiliyorlar ancak bunun zıddı olan çocuklar içine kapanık, diğer çocuklar tarafından zorbalıkla dışlanmış, duygusal ya da fiziksel olarak ezilmiş çocuklar ise bu düşük özgüvenleri, düşük benlik saygılarının sonucu olarak oyun oynamaya daha çok yönelindiklerini ve oyunda kendilerini ispatlama arayışına girdiklerini söyleyebiliriz."

Çocuklarda hırs çok fazla

Bilgisayar oyunlarında bir şey başardığını görmenin çocukları oyun bağımlısı yaptığını değinen Seçer, "Bazı çocuklarda hırs çok fazla. Kendini ispatlama dediğimiz o kavram yine aynı şekilde çok fazla. Şöyle düşünün; birçok çocuk kendini ispatlama çabasında olabilir, işte 10 yaşlarında ergenlik dönemine giriyor. Ergenlik dönemi dediğimiz şey dış odaklı bir dönem yani kendimizi başkalarına, hem hemcinslerimize hem karşı cinse ispatlama arayışı içine girdiğimiz bir dönem. Böyle olunca oyunlar da çok popüler bir araç haline geliyor." diye konuştu.

"Oyun bağımlısı olan çocuklara şizofreni deme gibi bir şansımız yok ama çocuk gerçekle olan bağlantısını kaybetmişse yani gerçek ve gerçek olmayana, hayal ve hayal olmayana ayırt etmede bu çocuk problem yaşıyor sanal birçok şeyi hayatının gerçek bir parçası sanıyorsa bu çocukta kesinlikle şizofrenik eğilimler veya psikotik eğilimler başlamış demek." diyen Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İsmail Seçer, psikotik eğilimlerin acil bir şekilde tedavi edilmesi gerektiğini çünkü biraz daha ilerlemesi ve müdahale edilmemesi halinde şizofreninin ortaya çıkabileceğini bildirdi.

"İnternet kafeler denetlenebilir, zaten internet kafelerde oynanan oyunlar yasal oyunlar yani devletin belirli vergiler aldığı oyunlar" diyen Seçer, şu uyarılarda bulundu: "Denetleyici kurumlar konusunda ciddi bir sorunumuz var. Tabii ki oyun geliştiricileri ticari kurumlar hangi birini denetleyebilirsiniz ki. Yine facebook benzeri kuruluşlar ya da web sayfaları bunların hiçbirini devletin yasaklayabileceği şeyler değil. Engellemek, kısıtlamak çözüm değil maalesef çünkü ne kadar yasaklarsanız bu sefer merdiven altına iniyorlar ve daha farklı şekilde karşımıza çıkıyorlar. Yasaklamak yerine bu konuda ebeveynleri bilinçlendirmeliyiz ve çocuklarımızı sağlıklı oyun oynama konusunda eğitmemiz gerekiyor."

Çanakkale'de, şehitlerin izinde

Atatürk Üniversitesi'nden bir grup öğrenci 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferinin 104. Yılı törenleri için Çanakkale'ye gitti. Öğrenciler Çanakkale zaferi ile düşmanın ilerleyişini durdurup toprakları vatan yapan Mehmetçikleri ziyaret ederek dualarla andılar. Bir gün öncesinden yola çıkan öğrenci grubu, 24 saat süren yolculuğun ardından Çanakkale'ye ulaştı. İlk olarak rehber Kemal Tunç eşliğinde 57. Piyade Alayı Şehitliğinde dua edip savaşın geçtiği yerleri tanıyarak fotoğraflar çektiren grup, ardından Conkbayırını gezdi. Mehmetçiklerin korunmak için yaptıkları siperleri gören öğrenciler duygulu anlar yaşadı. Son olarak Çanakkale Şehitlik Abidesine giden öğrenciler şehitlere dua etti ve tarihe tanıklık etti.

Meçhul askerin öyküsü

Rehber Kemal Tunç'un Çanakkale ile ilgili anlattıklarını dinleyen öğrenciler heyecanlı ve duygulu saatler geçirdi. Tunç şunları anlattı: "Çanakkale savaşları sırasında bir Anzak askeri bizim Türk askerini vurduktan sonra kafatasını koparıp Avustralya'ya götürüyor. 2003 yılında iki Türk turist Avustralya'ya gidiyor ve müzede kafatasının altında "Bu kafatası Çanakkale Savaşından bir Türk askerine aittir" notunu görüyor ve Türkiye'ye gelip bu işin peşine düştükten sonra çeşitli hukuki yollardan sonra Türk askerinin kafatası 10 Mart 2003 tarihinde Türk makamlarına teslim ediliyor. Ardından 18 Mart 2003 tarihinde dini ve resmi törenle Çanakkale Şehitliğine defnediliyor."

Atığı her adımın bir anlamı olduğunu söyleyen Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencisi Ece Mazlum, "Mehmet Akif Ersoy'un "Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı! Düşün altında binlerce kefensiz yatanı" cümlelerinin altında yatan anlamı şimdi daha iyi anlıyorum. Bastığımız her yerde binlerce şehit olabilir. Vatani için canını feda eden bu Mehmetçiklerimize minnettarız" dedi.

Mustafa Kemal'in büyüklüğü

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Avustralya'lı ve Yeni Zelanda'lı analara yazdığı mektubunda "Bu memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! Burada dost bir vatanın toprağında. Huzur ve sükun içinde uyuyunuz. Sizler, Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar! Göşyaz-larınızı dindiriniz. Evlatlarınız bizim bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat uyuyacaklardır. Onlar bu topraklarda can verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır" cümlelerinden etkilendiğini belirten Mazlum, "Bu mektubu okuduktan sonra Atatürk'e bir kez daha hayran kaldım. Kemal Atatürk'ün bize savaş açan, bizim topraklarda can veren düşman askerlerine bile sahip çıkmasından iyi kalpliliğini ve insan sevgisini görüyoruz." diye konuştu.

>> Sümeyye Kardaş

'Erzincan tulumu'na sahtecilik tehdidi

Abdulkaki Asal

Erzincan'ın dünyaca ünlü markası tulum peyniri istismarcıların tehdidiyle zor günler yaşıyor. Piyasada dolaşan çökelekli, nişastalı, katkı maddeli ve farklı illerden getirilen çanta peynirler gerçek üreticileri zora sokarken tüketicilerin de ağız tadını kaçırıyor. Konu ile ilgili konuşan tulum peyniri esnafı, yetkililerin bu konuda gerekli tedbirleri almadıklarını savundu. Erzincan'ın tulum peyniri kapasitesinin en fazla 7 bin ton olduğunu belirten üreticiler, piyasada 45 bin ton peynir dolaştığını söylediler.

Erzincan'ın önde gelen tulum peyniri üreticisi Şefik Özdemir, "Erzincan tulum peyniri Erzincan'ın dünyaya açılan markasıdır. Dünyaya mal olmuş patentli bir üründür. Tulum peynirimizi hala piyasada nişastalı ürünlerle, çökelekli ürünlerle karıştırıp tulum peyniri olarak satan düzenbazlar bulunmaktadır. Yetkililerden, Tarım İl Müdürlüğümüzden ricamız bu tür insanların tespit edilip denetlenmesidir. Dünyaya açılan tulum peynirimizin zedelenmesini istemiyoruz." dedi.

Peynire nişasta ekleniyor

Diğer bir peynirci esnafı Süleyman Can ise, açıklamasında, sahte peynir nedeniyle işlerinin kötüye gittiğini, gerekli tedbirlerin bir an önce alınması gerektiğini söyledi. Can piyasada 6 bin ton olması gereken tulum peynirinin 45 bin ton olmasının yetersiz denetimden kaynaklandığını belirterek şunları söyledi: "Tulum peynirlerine son günlerde nişasta ekleniyor (Nişasta peynirlerde bir

beyazlık yaptığı ve maliyeti düşük olduğu için peynir ürünüme katılıyor). Biz bu tür sorunları istemiyoruz. Çünkü bu şekilde tulum peynirimizin doğallığı ve organikliği bozuluyor, kalitesi de düştüğü için tulum peynirinde vatandaşın algısı değişiyor ve hile olduğu düşünülüyor. Yurtdışına bile ihraç edilen tulum peynirimiz değer kaybediyor. Biz de bu nedenle vatandaş ile satış problemi yaşıyoruz."

Sahtesi nasıl anlaşılır?

Tulum peyniri üreticileri sahteciliğe karşı tüketicileri uyarıyor ve nişastalı ürünlerin beyaz renkli olmasının aldatıcı olduğunu belirtiyor: "Deri ürünleri biraz daha kuru olur, daha sarımsı olur. Hava alması durumunda sararma meydana gelir, ama nişasta kullanılan ürünler tamamen beyaz olur; hava alması durumunda renginde değişim olmaz. Gerçek tulum peyniri kazındığı zaman dağılır; birbirinden çözülür, bulgur bulgur olur. Sofraya konduğu zaman gerçeğini ayırt etmek oldukça kolay olur. Bidon ambalajına konmuş ürünler deriye nazaran biraz daha beyaz olur, yumuşaklık konusunda deri peynirinden biraz daha yumuşak olur. Nişastalı veya hileli ürün açıldıktan sonra hava ile temas edince hiçbir renk değişimine uğramaz.

Sahteciler cezalandırılmalı
Erzincan Şavaklılar Der-

neği Başkanı Celal Yılmaz, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının açıkladığı taklit ve tağşiş yapan firmalar arasında süt ve süt ürünleri alanındaki 173 firmaya ait 282 ürünün bulunduğunu belirtti. Bunların arasında Erzincan tulum peynirine zarar veren markaların da bulunduğunu ifade eden Yılmaz, "Erzincan tulum peyniri üreticileri olarak, Erzincan tulum peynirine kara leke vurmaya çalışanların kamuoyuna açıklanmasını ve gerekli cezaların verilmesini istiyoruz. Bu maksatla Erzincan'ın değerlerine darbe vermeye çalışıyorlar, bu şahısların ve kurumların cezalandırılması gerekiyor." şeklinde konuştu. Şavaklılar Derneği Başkanı Yılmaz, açıklanan listeler arasında Erzincan Şavaklı Tulum Peynirinin de yer aldığını ve açıklanan ürünlerin Erzincan'a ait olmadığını belirtti. Farklı bölgelerden peynirleri alarak büyük şehirlerde Erzincan tulum peyniri adı altında satan birçok firmanın bulunduğu dikkat çeken Yılmaz, bu işin para cezaları ile önlenemeyeceğini de sözlerine ekledi. Erzincan tulum peyniri üreticileri olarak bu işin peşini bırakmayacaklarını dile getiren

■ Erzincan tulum peynirinin sahtesini üretenler, dünyaca ünlü lezzetin gerçek üreticilerinin tepkisini çekti. Çökelekli ve nişastalı peynir üretildiğinden yakınan üreticiler, Tarım İl Müdürlüğünün tedbir almasını istiyor. Öte yandan Erzincan tulum peyniri için ulusal logo çalışması başlatıldı. Logo çalışması tamamlandığında sahtekarlığın önüne geçilebilecek.

Celal Yılmaz, sahte ürünler konusunda yetkilileri göreve çağırdı.

ETSO ulusal logo için çalışma başlattı

Ulusal Logo ve İç Denetim projesi kapsamında Kars Kafkas Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mithat Şahin, Kayseri Ticaret Odası İç Ticaret Birimi Sorumlusu Birsen Koca, Erzincan TSO Akademik Danışmanı Dr. Öğretim Üyesi Serkan Demirdöğen, Erzincan TSO Genel Sekreteri V. Şule Arslan ve üreticilerin katılımıyla Erzincan tulum peynirinin iç denetimi ve ulusal logo kullanımı üzerine çalışma başlatıldı. Yapılan çalışmada Erzincan tulum peynirinin taklitlerinden ayırt edilmesi adına logo kullanımının teşvik edilmesi, logonun ne şekilde kullanılacağı, yayla sürecinden başlayarak ürünün piyasaya sürüleceği zamana kadar geçireceği iç denetim ve dış denetim, bu denetimlerin sonucunda oda tarafından üreticilerle yapılacak olan logo kullanım sözleşmesi, üreticilerin bir araya gelerek üretici birliği oluşturabilmeleri için yapılması gereken çalışmalar ve tescil belgesinde yer alan Şırdan mayası, Kemah tuzu, Akkaraman koyunu ve ambalaj hususlarının incelenmesi konularında ortak çalışma yapıldı. Çalışmaların akabinde saha çalışması yapmak için üreticileri yerinde ziyaret eden ekip, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarıyla ortak bir denetim mekanizması oluşturup, taklit ve tağşiş yapılan ürünün gücünü artırmayı hedefliyor. Toplantıda üreticilerin sorunları dinlenerek, çözüm noktasında izlenmesi gereken yollar anlatıldı. Özellikle Erzincan tulum peynirinin sorunlarının üzerinde durulduğu çalışmada, Erzincan'a özgü bu lezzetin gelecek nesillere aktarılması gerektiğine vurgu yapıldı.

Kendine has logosu olmalı

Erzincan TSO Akademik Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Serkan Demirdöğen yapılan çalışmanın amaçlarından ve alınmak istenen sonuçlardan bahsederek, tulum peynirinin zorlu üretim süreçlerinden geçtiğini söyledi. Demirdöğen, "Ehemiyyetli bir ürüne sahibiz. Yöremizde bu işle uğraşan oldukça fazla vatandaşımız mevcut. Şayet dünya markası olmak ve peynir konusunda hem bölgede hem de dünyada iyi yerlere gelmek istiyorsak bu ürüne değer ve kıymet vermeliyiz. Erzincan öncüsü peynirimizin kendine has logosu olmalı. Bunun için çalışma başlattık. Önceliğimiz sahte ürünleri önlemek ve peynire değer kazandırmaktır." şeklinde konuştu.

Karabacak: Özel haber gazetecinin en önemli işidir

TRT Erzurum Bölge Müdürlüğü Haber Müdürü Erdal Karabacak İletişim Fakültesinde Geleceğin İletişimcileri konulu bir söyleşi gerçekleştirdi. Televizyon haberciliği hakkında bilgilerini ve anılarını öğrencilerle paylaşan Karabacak, "İsteyince, inanınca her şey olur. Karamsarlığı bir kenara bırakacağız. Bir hedef belirleyeceğiz kendimize ve onun için mücadele edeceğiz." dedi.

Karabacak, televizyonun çok önemli ve gelişmiş kitle iletişim aracı olduğunu belirterek, televizyonda en az değeri ise haberciliğin gördüğünü söyledi. Çok zor şartlar altında çalıştıklarını ve tüm bunlara rağmen büyük işler başardıklarını ifade eden Karabacak, "Biz bölge olarak 7 il ve 50 ilçeden sorumluyuz. 4 kameraman, 4 muhabir, 2 kurgucu ve 2 de canlı

yayın araç personeli olarak habercilik hizmetini yürütüyoruz." diye konuştu.

Özel haber gazetecinin kimliğidir

Her haberin emek istediğini söyleyen ve uzun takiplerle sıklıkla, pes etmeden, mücadele ederek çalışmak gerektiğini anlatan Karabacak özel haberi ise ayrı bir yerde gördüğünü ifade etti: "Benim çok sevdiğim ve sizlerin de üzerinde titizlikle duracağınız özel haber... Bu haber bir muhabirin, gazetecinin ve televizyonunun kimliğidir, üslubudur. Gazeteci veya muhabir bu haberle okuyucusunda iz bırakır ve damgasını vurur."

Karabacak iyi bir gazetecinin meraklı, çok okuyan ve çok araştıran bir insan olması gerektiğini belirterek, doğru habere ulaşmak için birçok kaynak

edinmenin önemli olduğunu söyledi. Karabacak, "Günümüzde haberlerin yayılımı hızlandı. Ancak benim kesinlikle en çok önem verdiğim konu bir haberi başka kaynaklardan doğrulatmadan asla yayınlamayı." dedi.

İletişim Fakültesine sitem

Geleceğin iletişimcileri ile bir araya gelmekten büyük bir mutluluk duyduğunu ve çok keyif aldığını dile getiren Karabacak, tüm İletişim Fakültesine kapılarının açık olduğunu ve her zaman TRT ailesi olarak iletişim öğrencileri ile yakın olmak istediklerini vurguladı. Uzun zamandır ziyaretlerine hiçbir öğrencinin ve öğretimin görevlisinin gitmediğinin üzüntüsünü belirterek de sitem etti.

>>Emircan Kavukcu

Dilenci peşinde bir gün

■ Dilencilik giderek artıyor. Suriye'den göç edenlerin sayısındaki artıştan dolayı çaresiz mülteci kılığında dilenen kadınlar, insanların duygularını ve inaçlarını istismar ediyor. Erzurum'daki dilencilerin izini süren Atatürk İletişim muhabiri bir gününü onları takip ederek geçirdi. Sahtekârlıklarını tespit etti, hiç de acınacak halde olmadıklarını gözlemledi. İşte dilenciler ve vatandaşların tepkileri...

Siyah çarşafı, orta boylu, esmer, 45 yaşlarında bir kadın. Saat 13.24 sıralarında Erzurum Gez Mahallesinden Çaykara'ya doğru çıkar-ken 12 kişiden para istedi. Daha sonra Çaykara'daki bir pastaneye girerek içeride bir müddet oyalandıktan sonra dışarı çıktı. Taksi durağının önünde Atatürk İletişim muhabirini görünce yardım istedi. Muhabir kadına para vererek konuşturmaya başladı: "Teyzeciğim nasılsın? Nerelisin? Nerede oturuyorsun? Kaç çocuğun var? Eşin ne işte çalışıyor? Bir rahatsızlığın var mı?" gibi birçok soruya yanıt aradı.

Kadın, "İsmim Ayşe yavrucuğum. Ben burada ikamet etmiyorum. Bu kış Aşkale'den geldim. Şimdi Sanayi'de oturuyorum. Dört tane çocuğum var; üçü erkek biri kız. Eşim öldü. Benim bir rahatsızlığım yok çok şükür. İhtiyacım olduğu için, çocuklarıma bakmam gerektiği için insanlardan yardım istiyorum" yanıtını verdi.

Eşinin neden öldüğü sorusuna kaçamak bir cevap vererek, "Allah'tan geldi, öldü!" dedi. Kendisine yardım ettiği halde takibi sürdüren muhabirden ek bir şey yapmasını isteyerek, "Şuradaki pastanede simit satılıyor, birkaç tane çocuklarım için alır mısın?" dedi. Oysa biraz önce kadın pastaneye girmiş birkaç simit alıp çarşafının altına gizlemişti. Şimdi muhabirden yine simit almasını istiyordu. Muhabir dilenci kadınla bir müddet konuştuktan sonra yanından ayrıldı. Bu süreçte kadın sekiz kişiden daha yardım istedi. Ardından bir başka simitçiye girdi. Ama içeriden hemen çıktı. İlerideki iş merkezine kadar 22 kişiden yardım istedi. Kadına yardım edenlerin çoğunun yaşlı insanlardan oluştuğu dikkat çekiyordu. Gençler ise görmezden geliyordu.

Kadın yoldan geçenlerden neredeyse hiç yardım istemedi. Önüne gelen çay evlerine girip içeride birkaç dakika kaldıktan sonra çıkıyordu.

14.00'e kadar 23 kişiden daha yardım isteyerek Erzincankapı mevkiindeki bir çayevine girdi. Bir masaya oturdu, çarşafının altında simit çıkardı, bir de çay istedi. Bir kaç dakika sonra telefonla konuşmaya başladı. Çayevinden çıktığı sırada muhabiri yol kenarında görünce, "Güzelim sen burada ne yapıyorsun?" dedi. Atatürk İletişim muhabiri ise kendisine, "Abimi bekliyorum." diyerek açık vermemeye çalıştı. Kadın muhabirden şüphelenmişti.

14.24'e kadar dört çayevine girdi. Başından beri takip edildiğini anlayan kadın, girdiği son çayevinde, "Siz baksanıza, beni neden takip ediyorsunuz? Anlamadığımı zannetmeyin! Sabahtan beri benim peşimdesiniz! Ben de sizin gibi bir insanım. Bu yaptığınız doğru mu? Utanmıyor musunuz bir kadının peşine takılmaya? Bak buradakilerin çoğu beni tanıyor!" dedi.

Atatürk İletişim muhabiri ve arkadaşı İ.T açık vermemeye çalışarak, "Teyze bak sen beni yanlış anladın! Benim amacım seni takip etmek değil. Sana yardım etmek istiyorum" dedi. Kadın, "Ben kimsenin yardımını istemiyorum, paramı kazanıyorum!" şeklinde konuştu. Kadının bir yerde açık vermesini bekler gibi sorusunu yineleyen İ.T, "Ya teyzeciğim nasıl olacak çocukların okuyor, sen nasıl yapıyorsun?" diye sorunca kadın başta verdiği cevabı değiştirerek çocuklarını okutmadığını belirtti. Bir süre böyle soru cevap şeklinde konuştuktan sonra dilenci hızla uzaklaşarak gözden kayboldu.

Saat 16.17 sıralarında aynı mekanlarda başka bir dilenci takibi başladı. Bu defa 35 yaşlarında, orta boylu, kahverengi montlu, ayağında terlik, elinde ise siyah bir çanta ile kadın bir dilencinin peşine düştü muhabir. Bu kadın da dışarıdaki insanlardan çok, çay evlerindeki insanlardan yardım almayı tercih ederek çay evine girdi.

Bir müddet sonra bir binanın merdivenlerinde oturarak, simit yedi. Oradan kalktıktan sonra bir çay evine daha girdi. Saat 16.53'te Gez Mahallesinde bir camiye girdi. Akşam ezanı okunmak üzereydi. Kadın camiye girdikten sonra bir kaloriferin yanında oturarak yüzünü kamufle etti. Elini açtı, cemaat dağılana kadar eli öylece havada bekledi. 17.22'de camiden çıkarak bir lokantaya girdi, dürüm yaptırdı. Otobüs durağına geldi, 10 liralık sigarasından bir tane yakıp içmeye başladı. 17.28'de dolmuş geldi. Bitiremediği sigarasını söndürerek cebine koydu.

Otobüse bindiğinde kadının telefonu çaldı (piyasa fiyatı 2500 TL olan telefon!). Telefondaki kişiye, "Ne var, ne! Sürekli arayıp duruyorsunuz; yoldayım, geliyorum!" diye çıktı. Telefonu kapadıktan sonra yol boyunca hiç kafasını kaldırmadan telefonuyla oyun oynadı. 17.44'te Sanayi mahallesinde dolmuştan indi, ardından bir gecekonduya girdi.

Kadın içeriye girdikten iki dakika sonra evin önünde beyaz renkte bir araç durdu. Araçtan iki çocuk, bir kadın indi. Araçtan inenlerin dilenci kadından hiçbir farkı yoktu. Dilencilik yapıyorlardı ve karanlık çökünce bir araç tarafından buldukları yerden alınarak evlerine getirilmişlerdi. Saat 17.50'de evden

Buket Efe

bir adam çıktı. Etrafını kontrol etti. Bir müddet evin

etrafında dolaştıktan sonra kadını takip eden muhabire ve arkadaşına baktı. Adam şüphelenmeye başladığı için Atatürk İletişim muhabiri ve arkadaşı takibi bırakarak oradan ayrıldı.

Rahatlığa alışmışlar

Takip sırasında dikkati çeken nokta, gençlerin çoğunun dilenciye yardım etmiyor olmasıydı. Dilenmek çok yaygın. Dilenciler insanların duygularını istismar ederek istediklerini elde ediyorlar.

Peki dilencilere karşılık vatandaşlar ne düşünüyor?

Dilenci para istediğinde yüzüne bile bakmayan bir genç, "Evet kadına para vermedim. Vermiyorum! Hatta elimden gelse azarlayacaktım ama yaşına saygı duydum. Bu gibilerin yüzünden gerçek ihtiyaç sahiplerine bile inanamaz olduk, sürekli duygularımızı sömürüyorlar. Rahatlığa alıştıkları için dileniyorlar. Elimden gelse ben onlardan yardım isteyeceğim; o kadar inanmıyorum bu gibilere!" dedi.

Dilenci kadının ardından arkadaşı ile çay evine girerek vatandaşlarla konuşan muhabir, sekiz kişiden para isteyen kadına üç kişi yardımında bulunduğunu öğrendi. İlk önce para yardımında bulunan vatandaşa neden para verdiği sorulunca, "Verdim çünkü gerçekten zor durumdaydı. Hem ondan ziyade bir kadın gelip benim karşımda el açacak ve ben onu geri çevireceğim. Bu insanlığa sığar mı? Birazcık vicdan, hem yalanı da varsa günahı kendine! Ben insanlık vazifemi yapıyorum. Yardım etmek de suç olduysa vay halimize!" dedi.

Başka bir vatandaş, "Verdim; niye vermeyeyim, ihtiyacı olmasa kendini bu kadar küçük düşürecek bir davranışta bulunmaz. Ben bilirim geçim sıkıntısını, belli kadın çaresizdi. Çocuklarını geçindirmek için yapıyor. Ben bir Müslüman olarak elimden geldiğince benden her yardım isteyene gönlümden ne kadar koparsa veririm." dedi.

Para veren üçüncü vatandaş ise, "Ben bu tip insanlara inanmam ama sırf Allah'ın adını ağızlarına aldıkları için para vermek zorunda kalıyorum. Bizim Allah korkumuz var, bize birisi Allah rızası için dediği zaman akan sular durur; mecburen veriyorum!" diye konuştu.

Dilenciye para vermem!

Çay evinde kadına para vermeyen genç bir vatandaş ise, "Biz sabahtan akşama kadar onun bunun kapısında. Zaten kazandığımız ortada her adım attığımızda bir dilenciye para versem eve gitmeden aylık kazancım bitecek. Kendimi zor geçindiriyorum. Elleri tutuyor, gözleri görüyor, onlar da girsin bir işe çalışsın." diye tavrını ortaya koydu.

Yaşlı bir vatandaş da, "Ben böyle insanlara yardım etmem. Bunlar bizi sömürüyor, memleketimiz bunlar yüzünden ne halde" yanıtını verdi.

Aynı masada oturan iki vatandaş, "Yardım etmedik ve hiçbir zaman da etmeyeceğiz" yanıtı dışında başka bir şey söylemediler.

Herkesin farklı düşünceleri vardı. Dilencilere yardım eden vatandaşların bazıları Allah korkusundan, bazıları vicdanın sesini dinlediğinden, bazıları ise acıdıklarından dolayı yardımında bulduklarını belirtti. Yardım etmeyenler ise birçok neden sıraladı. Bazıları duygularının sömürüldüğünü söyledi. Bazıları ise, "Neredeyse ben dilenciden para isteyeceğim, bizden daha çok kazanıyorlar." dedi.

Camide, sokakta, kahvede dileniyorlar

Akşam burada toplanıyorlar

KYK sorunsuz değil!

■ Erzurum'daki üniversite öğrencilerinin en önemli sorunlarından biri barınma. Devlet yurtlarında ya da özel yurt ve evlerde kalmak zorunda olan öğrenciler birçok sorunla başa çıkmaya çalışıyorlar. Öğrenciler yemek, temizlik, internet ve ulaşım sorunları sebebiyle KYK yurtlarındaki imkanları da yetersiz buluyor.

Aslı Boyanmış

Türkiye'nin dört bir yanından üniversite için Erzurum'a gelen binlerce öğrencinin en önemli sorunu barınacak uygun ortam bulamaması... Kaldıkları yer Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) ya da apart, hangisi olursa olsun, birçok sorunla mücadele etmek zorunda kalıyor öğrenciler... Devlet yurtları için "personeller görevlerini yapmıyor" diye yakınan öğrenciler, yurt imkanlarının yetersiz kaldığını da savundular.

Atatürk Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyan ve derslerinin ağır olduğunu söyleyen Elif Akdeniz ve İrem Kaçar, KYK yurtlarında dört yıllarını tamamlamak üzere olduklarını belirttiler.

Öğrenciler, yurda giriş saatlerinden dolayı sıkıntı yaşadıklarını, en ufak bir gecikme durumunda herhangi bir yaptırımla karşılaşabileceklerini anlatıyorlar ve yurda giriş saatlerinin biraz daha esnek olmasını istiyorlar. İrem, "Yurttan okula gitmek için kullanabildiğimiz tek otobüs G4, bu otobüslere de binmek için bu soğukta yaklaşık 20 dakika bekliyoruz. Otobüsler, çok fazla dolandığı için yürüyerek yurda veya okula ulaşmak zorunda kalıyoruz. Yurtlara herhangi bir sebeple geç kaldığımızda -ki bu genelde otobüslerden kaynaklı oluyor- çeşitli yaptırımlarla karşılaşılıyor." diyor. Öğrenciler, otobüs sefer sayılarının artırılmasını ve daha büyük otobüslerin hizmete sunulmasını talep ediyorlar.

Ulaşım sorunundan sonra yurtların içindeki sorunlara değiniyorlar. Çamaşır makinelerini kullanabilmek için çok fazla sıra beklediklerini, bu durumun zaman açısından büyük bir problem olduğunu anlatan Mühendislik Fakültesi öğrencisi Mine, "Çamaşır makinelerini istediğim zaman kullanamıyorum, çamaşırımı çok fazla bekletmem gerekiyor. Bu durumu hijyen açısından doğru bulmuyorum. Çamaşır makinelerini kullanabilmem için bir günümü sadece bu işe ayırmam gerekiyor. Ayrıca yurda 10 tane çamaşır makinesi olmasına rağmen çoğu bozuk olduğu için tüm yurt 5 çamaşır makinesiyle idare etmeye çalışıyoruz." diye konuşuyor. Yurdun her katında en az iki çamaşır makinesinin olmasını isteyen üniversite öğrencileri, bu sorunun ancak bu şekilde çözülebileceğini düşünüyorlar.

Tamir için personel yok

Odalarında kırık yatak olduğunu ve bu sorunu kurum görevlilerine söylemelerine rağmen tamir edilmemesinin büyük bir sorun olduğunu dile getiren öğrenciler, kurum çalışanlarının "şu anda yatakları tamir edecek elemanımız yok" gibi sözlerle öğrencileri geçiştirdiklerini ve bildirdikleri sorunların hiçbirinin çözülmediğini anlatıyorlar.

KYK'da kalan üniversite öğrencileri, çeşitli sebeplerden ötürü arkadaşlarının kaldıkları diğer yurtlara, yurt kimlik kartlarıyla geçiş yapabiliyorlar, Rabia Hatun

Kız Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrenciler, kampüs içerisindeki yurtlara geçiş yapamıyorlar. Bu durumu ise sitemkâr sözlerle dile getiriyorlar: "Biz de KYK öğrencisi olmamıza rağmen kampüs içerisindeki yurtlara giremiyoruz. KYK kimliklerimiz neden var o halde? Sadece kampüs içi öğrencilerinin bizim yurtlarımıza girebilmeleri için mi? Onlar bizim binamıza serbest bir şekilde girebiliyorlar biz neden kampüs içi yurtlarına giremiyoruz?" sözleriyle dert yanan öğrenciler bir sorunları olduğunda Kredi ve Yurtlar Kurumu Erzurum İl Müdürlüğü'ne girmek istiyorlar, fakat müdürlük binası kampüs içerisindeki yurtların arasında olduğu için girişte zorluk yaşıyorlar.

Yemek ücretsiz, 'doymak' ücretli!

KYK'daki yemekler de bir diğer şikayet konusu. Yemeklerin doyurucu olmamasından ve yemek fiyatlarının makul olmamasından yakınan öğrenciler, "Yemekler çok pahalı ne kahvaltısı ne de akşam yemeği fişlerimiz doymamıza yetmiyor. Doymak için fişlere sürekli olarak ek ücret ödüyoruz." diye konuşuyorlar.

Yurtta çıkan yemeklerin çeşitlerinin fazla olduğunu fakat ana malzemelerinin (patates salatası, patates çorbası, patates yemeği) hep aynı olduğunu söyleyen öğrenciler, bu durumun kendilerini dışarıda yemek yemeye zorladığını anlatıyorlar.

Öğrenciler abartıyor!

Öğrenci şikâyetlerini dinledikten sonra KYK yetkilileri ile öğrenci şikâyetlerini konuşuyor, çözüm önerilerini aktarıyor. Öğrencileri memnun edememekten yakınan bir yetkili, yemek konusundaki şikâyetlere karşılık, "Toplu ortamda yapılan yemekler evde pişirilen yemekler gibi olmaz, öğrenciler bu durumu fazla abartıyor" dedi. Yemeğin toplu olarak yapıldığı ortamlarda kaliteden ödün verilmemesi gerekirken yetkilinin cevabı bizleri şaşırtıyor.

Yetkili, isteksiz tavırlarıyla sürekli bizleri geçiştirse de bir şekilde konuşurmayı başarıyoruz. Yemek sorununun ardından, tüm yurtların genel sorunu olan çamaşır makinesi ile ilgili sıkıntıları kendisine yönelttiğimizde "Makineleri öğrenciler bozuyor, kapakla-

rını kırıyorlar tamir ettirecek ne olacak yine aynısını yapacaklar" sözleriyle öğrencileri suçlamaya devam ediyor.

İnternet erişimi günümüzün olmazsa olmazlarından biriyken öğrencilerin internet problemini aktarıyoruz yetkiliye. Yetkili yine öğrencileri suçluyor: "Bazı öğrenciler interneti çok fazla kullanıyor. Resmen interneti sömürüyorlar. Kota aşıldığı için internetin hızı doğal olarak düşüyor. İnterneti yavaş kullanmak zorunda kalan öğrenciler de haliyle internet hızından şikâyet ediyor. Bu da kurum olarak bizim problemimiz değil. Buna yapabileceğimiz bir şey yok."

Erzurum'daki yurtlar (devlet yurdu veya özel-apart fark etmeksizin) sorunlu. Öğrenciler, bütün bu sıkıntılara rağmen maddi olanakları gereği bu yurtlarda kalmak zorundalar. İstisnalar haricinde Erzurum'da hizmet sektörü genel olarak oldukça zayıf ve kalitesiz.

Esnafı ayakta tutan öğrenci

Erzurum'da ulusal firmalara karşı, yerel firmaların ve küçük esnafın en büyük destekçisi halktan daha çok öğrenciler. Genel ekonomi politikalarının daha çok ulusal firmaların önünü açtığını savunan küçük esnaf ve yerel firmalar Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) ile Esnaf ve Sanatkarlar Odasını da bu konularda yetersiz kalmakla eleştiriyor. Buna karşılık ETSO ve Esnaf ve Sanatkarlar Odası, esnafın sorunları için çözüm bulmaya çalıştıklarını söylüyorlar. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ise bu konuyla ilgili çalışmalar yapılacağını duyurdu.

Yerel esnafın ulusal firmaların rekabet ortamına girmesinin oldukça zor olduğuna dikkat çeken esnaflardan Yakup Şahintürk, farklı alternatifler sunarak müşterinin ilgisini çekmeye çalıştıklarını belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü: "Veresiye satışlar yapıyorum, tanıyıp tanımadığım herkese veresiye veriyorum, güven ortamını oluşturarak bu sektörde kalma çabasına giriyorum. Biz artık Erzurum halkından değil, dışarıdan gelen öğrenciler sayesinde işlerimizi yürütebiliyoruz. Üniversite öğrencileri olmasaydı bugün bu yerel firmalar olmazdı."

Mesaj atıp duruyorlar!

Hükümet uygulamalarının ulusal firmaların açılmasının önünü açtığını ve hükümetin gerekli önlemleri almadığını düşünen Türkiye Perakendeciler Federasyonu (PERDER) Genel Başkan Yardımcısı Ömer Düzgün, "Hükümet esnafı korumak adına gerekli adımları atmadı. Ulusal firma zincirlerinin açılmasına göz yumdu. Hükümet isteseydi esnaf bu duruma gelmezdi." dedi. Ticaret ve Sanayi Odasını ile Esnaf ve Sanatkarlar Odasını da topa tutan Düzgün, "Odalar da bir işe yaramıyor. Hangi esnaf odası başkanı yerelin sorunlarıyla ilgileniyor ki? Hangi başkan sorunları çözme noktasında yerelle işi ederek ortak bir karar alabiliyor? Onlar ancak derneğin aidatlarını geciktirmeyiniz, vergi ve faturalarınızı zamanında ödemeye çalışınız gibisinden mesaj atıp dursunlar. Koltuklarına uzanıp maaşlarını almaya baksınlar. Onlar şu ana kadar hiçbir şey yapmadılar." diyerek tepki gösterdi.

Esnafın sitem dolu söylemlerine karşı ETSO Başkanı Lütfü Yücelik gerekli her türlü adımların atıldığını, muhatabı olan kurumlarla işi içinde olduklarını ve sorunlara çözüm arayışında olduklarını belirtti.

>> Hakan Dikmen

Ulusal firmalar yerel esnaflığı bitiriyor!

Ulusal markaların ve zincir marketlerin açılmasıyla beraber yerel sektör günden güne eriyor. PERDER (Türkiye Perakendeciler Federasyonu) Genel Başkan Yardımcısı ve bir başka market zincirinin yöneticisi Ömer Düzgün ise ulusal firmaların yayılmasına müdahale edilmesi gerektiğini söyledi.

20 yıldır marketçilik yapan Ömer Düzgün çalışma saatlerinin uzun olmasının yanı sıra market sektörüne talebin azaldığını, ulusal market zincirlerinin açılmasıyla beraber işlerin durma nokta-

sına geldiğini, müşteri ve kar oranlarının düştüğünü belirtti. Düzgün şöyle konuştu: "Yerel marketlere talep azaldı. Bizim sattığımız bir ekmeğe bir de sigara kaldı. Bu ürünler sayesinde ayakta durduğumuzu söyleyebilirim. Millet ucuzla gittiğini sanıyor ama aslında aldıkları ürünler bizimkinden daha pahalı. Market zincirleriyle rekabet edemiyoruz. Bizim kar imajımızı oldukça etkiliyorlar. O marketlerle rekabet edebilmek için de onlar ürünlerini kaçta satıyorsa biz de mecburen o fiyata satmak zorunda kalıyoruz. O yetmiyormuş gibi ürünleri

ucuzla gösterebilmek adına broşürler dağıtarak göz boyamaya çalışıyorlar. Bizim yerel esnaf arkadaşlarımızın broşür basma gibi bir imkânları yok bu da ister istemez müşteri kaybetmemize sebep oluyor."

Düzgün, bankaların aldığı komisyon ücretlerinin düşürülmesi ve temel ihtiyaçların yerel esnaftan temin edilmesi yönünde taleplerde bulundu. Açılan ulusal bir mağaza ya da market zincirine paralel olarak bir yerel esnafın iflas ettiğini ve esnafın kenek indirildiğine de dikkat çekti.

Bir başka esnaf Yakup Şahintürk ise

ulusal mağaza ve market zincirlerinin açılması ve çoğalmasıyla beraber halkta yerellere olan arz ve talebin azaldığına dikkat çekerek sadece bazı zamanlarda hatırladıklarını söyledi. Şahintürk, "Her köşe başında bir ulusal mağaza, market açılıyor. Bu da milletin ucuzla yönelmesine neden oluyor. Millet parası olduğu zaman bizi tanımaz, parasız kalınca bizi hatırlamaya başlar. Biz kaliteli mallar getirirken market, mağaza zincirleri ucuz yan sanayi ürünlerini satışa çıkartıp, müşterilerimizi kapıyor. Ucuzla gidenler de sağlıksız ürünler tüketmeye başlıyor. Ulusal market ve mağazalar kaliteli mal satmadığı için ucuzdur." diye konuştu.

Küçük kızlara büyük yük: Berdel ve beşik kertmesi

■ Berdel ve beşik kertmesi usulü evlendirme geleneği Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde devam ediyor. Bu evlilik usulünü sürdüren aileler durumdan memnun; iyi olduğunu savunuyorlar. Evlenenler ise "İstedığımız gibi yaşamamızı engelleyen bir usul" diyorlar. İşte Van'dan berdel, Artvin'in Yusufeli ilçesinden beşik kertmesi öyküsü..

Üç yıl önce Van'da Z.Ö ailesi ve Ş.Ö ailesi arasında berdel usulü ile evlenme gerçekleşti. Bu evlilik gerçekleşmeden önce iki aile görüşti. Aileler şartlarını ortaya koydular. Evlenecek olan Z.Ö ile Ö.Ö ve Ş.Ö ile C.Ö'nün rızaları alındı. İki hafta sonra aynı günde iki nişan birden yapıldı. Berdelin en önemli hususlarından biri olan eşitlik, bu şekilde gerçekleşmiş oldu. Nişanda takılan takı ve hediyeler çiftlere eşit dağıtıldı. Nişandan dört ay sonra önce Ş.Ö ile C.Ö çiftinin düğünü gerçekleşti. Bu düğünden bir hafta sonra ise Z.Ö ile Ö.Ö'nün düğünü yapıldı. Her şeyin eşit ve aynı gün yapılması kuralı biraz esnetildi ve düğünler bir haftalık arayla yapıldı. Nedeni iki ailenin yakın akraba olmasıydı. Berdel usulünde sadece evlenme sürecinde değil, evlendikten sonra da çiftlerin eşit bir yaşam sürmesi gerekiyor. Aksi takdirde berdelde ailelerin kızlarını geri alma hakları bulunuyor.

Bir gelenek değil, iyi bir usul

Altı çocuğunu da berdel usulü ile evlendiren R.Ö amaçlarının, berdeli eski bir gelenek olarak devam ettirmek olmadığını, doğru bir usul olduğu için devam ettirdiklerini söyledi. R.Ö'ye göre, berdelin iyi yanlarından biri çocuklarının yabancılarla değil yakın akrabalarla evlenmesi.

Berdel usulüyle üç yıl önce evlenen C.Ö, babası R.Ö'nün tam tersini düşünüyor. C.Ö berdel usulü evliliğin iyi bir yöntem olmadığını, evlenme sürecinde ve evlendikten sonraki süreçte de olumsuz etkilendik-

lerini söyledi. Özellikle berdeldeki eşitlik unsurunun evlendikten sonra kötü sonuçlar doğurabileceğini belirtti. Eğer kendi evliliğinde kötü giden bir şey olursa kötü şeyin aynı şekilde beraber evlilik yaptığı diğer çift için de geçerli olacağını söyledi.

Evlilik ittifakı

Berdel evlenme usulüyle ilgili tek araştırma yapan Müslüm Yücel, "Berdel" adıyla bir kitap yazdı. Yücel, kız kardeşinin berdel yoluyla mutsuz bir evlilik yapmasının ardından bu kitabı yazdı. Yazar berdeli evlilik ittifakı olarak adlandırıyor ve bu evlilik ittifakını, töre, namus ve intiharlar üçgeninde değerlendiriyor. Kitapta yaşanmış 52 evlilik örneğine yer veriyor. Yücel, kitabını özellikle Doğu ve Güneydoğu'daki mutsuz evlilikleri gerçek mağdurlarla görüşmeler yaparak kitabına aldı. Kitapta 1994 yılında Erzurum'da yaşanmış bir berdel örneğine de yer veren Yücel, mağdurun 13 yaşında bir kız olduğunu ortaya çıkardı.

Türkiye'de yıllarca sürmüş ve sürecek olan bir evlendirme usulü olan berdel ile ilgili yasal düzenlemeler bulunmuyor. Bu tür evlendirmeler bazen kan davasını bitirmek için bazen de yaşlı büyük erkekleri evlendirmek için yaptırılıyor. Küçük kızlar feda ediliyor. Toplumsal bir sorun haline gelmiş bu evlendirme yöntemi ile ilgili Türkiye'de ne bir istatistik ne de çalışma bulunuyor. Bu tür çalışmalar olmadığı için berdelin çıkış noktası ve nasıl gelişip bir gelenek hatta töre haline geldiği belirsizliğini koruyor.

>> Aynur Öcal

Benden sonra bu mesleği yapacak kimsem yok

Erzurum'un Uzundere ilçesinde yaşayan 90 yaşındaki İbrahim Aksu evinin bodrum katında bulunan 150 yıllık değirmende un üretip satarak geçimini sağlıyor. Aksu, 150 yıllık değirmende 70 yıldır un öğüttüğünü ifade ederek, yaşının artmasıyla artık buğday üretmediğini, buğdayı Erzurum'dan getirttiğini belirtti. İbrahim Aksu, "Değirmende bir esmer bir de beyaz un öğütüyorum; ürettiğim unun bir kısmını kendim için bir kısmını da satmak için üretiyorum ve her ay özel olarak un siparişi verenler oluyor. 10 çocuğum var; 10'u da bu işi yapmadı. Ben de babamdan kalan 150 yıllık değirmenin işletmesini 70 yıldır eşimle birlikte yapıyorum. İnsanlar hazır un kullanmaya başladığından beri ilgi de azaldı ve benden sonra da bu mesleği yapacak kimsem yok, ama ben ömrümün yettiği kadar değirmencilik işini yapma-

ya devam edeceğim." şeklinde konuştu.

Çok meşakkatli bir meslek

Değirmencilik zor bir iş olduğu- nu ifade eden İbrahim Aksu, "70 yıldır sıkılmadan bıkmadan bu işi yapıyordum. Kırsal kesimde yaşıyoruz ve bu bölgede değirmencilik işini yapan bir tek ben varım, ben de bırakırsam yöre halkı sıkıntı yaşayabilir. Hayat şartları zorlaştı, kışlar artık ağır geçiyor, ben de değirmen işini ancak yaz aylarında yapıyorum. Değirmencilik işi keyif alınmadan yapılamaz; çok meşakkatli bir meslek. Dede ve baba mesleği olduğu için de ayrı bir bağ ile yapıyorum." dedi. >> Doğanhan Öztürk

■ Türkiye'de eski dönemlerde uygulanan beşik kertmesi günümüzde de bazı bölgelerde halen devam ediyor. Artvin'in Yusufeli ilçesinde bir aile bu yöntemi sürdürüyor. Beşik kertmesi yöntemiyle evlenecek olan 15 yaşındaki Havva Dayanç, "Çocuklara sormadan ve çocuklar bilmeden yapılan beşik kertmesi onları zor durumda bırakıyor ve hayatlarını değiştiriyor, aynı benim hayatımı değiştirdiği gibi" dedi.

Beşik kertmesi, erkek ve kızın daha beşikte bebekken, gelecekte evlenmesine dair büyükler tarafından karar verilmesi usulünü anlatıyor. Bu usulle evlilikler hala yapılıyor. Büyüklerinin kararına karşı çıkmayıp evlenecek olan Havva ve Bayram çifti Artvin'in Yusufeli ilçesinde yaşıyor.

"15 yaşındayım. Büyüklerim beni iki yaş küçük bir oğlanla evlendirecekler" diyen Havva Dayanç, beşik kertmesine boyun eğip, evlenmek zorunda kalan bir çocuk. Havva, "Büyüklerimiz anlaşmış. Ben doğduktan sonra kundakta yazılmış kaderim. Oysa o halen doğmamışken beni ona verdiler" diyerek ve gözleri dolarak anlatıyor başına gelenleri. Ama sır taraftan da çocukça tebessümler yayılıyor yüzüne.

Havva'yla beşik kertmesi olan Bayram Dayanç, "13 yaşındayım. 7. sınıfa gidiyorum. Bir senem kaldı. Bir sene sonra evleneceğim. Beşik kertmem var. Nasıl olacak bilmiyorum ama ağabeylerim de böyle evlendi" diyor. Bunun bir gelenek olduğunu söyleyen Bayram, Havva gibi elinden bir şey gelmediğini belirtiyor.

Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Demirci Mahallesi'nde sadece aşağıda kalan evlerde yaşayan aileler, bu geleneğe bağlıydı. Hepsisi kalabalık bir aileydi. Ailenin erkek çocukları okulun bazı günleri ve hafta sonları ayakkabı boyacılığı yapıyorlardı. Gençlerin bazıları barajda çalışıyor, eskicilikle uğraşıyor; bazıları ise sirtlarında yük taşıyıp yine ayakkabı boyacılığı yapıyorlardı. Bayram da kahverengi tahta kutusunu alıp merkeze inerdi. Sabahleyin önce taksi durağının yanında, sonra da kahvehanelerin önüne giderek ayakkabı boyardı.

Kız çocukları genellikle ev işlerini yapıyordu. Evli kadınlar ise bazen evlere çıkıp eşya satıyor, bazen de ev sahibinden bir şeyler (yiyecek, giyecek) istiyorlardı. Havva da annesi evlere gidince ev işlerini yapıyor ve kardeşlerine bakıyordu.

Bu çocukların yaşları küçük olduğu için evlendiklerinde çocuk sahibi oldukları zaman çocukları, kendi üzerlerine değil de erkeğin anne ve babası üzerine kayıtlı oluyorlardı.

Beşik kertmesini dini açıdan değerlendiren İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sait Köse, çocukların bu sözü taşıyacak güçte olmadıklarını, beşik kertmesinin evlilik anlayışına ters bir durum olduğunu belirterek bu durumun çocuklar üzerinde olumsuz bir etki bıraktığını söylüyor. Köse, "Bu ilkel cahiliye dönemi adeti; o dönemde kabile reisleri oğul ve kızlarını küçük yaşta evlendirdiklerinde kabileler barışmış oluyorlardı. Bugün bunların hiçbir arka planı kalmadı. Yasalarımızın reşit olmayanların evlenmelerine ilişkin yasaklamasının doğru olduğunu düşünüyorum." dedi. >> Sündüs Erdem

■ Bir süredir düşük kapasite ile çalışan Erzurum Şeker Fabrikasının kapasitesi artırılarak yeniden canlandırılması için harekete geçildi. Özelleştirildikten sonra işten çıkarmalarla tepki çeken fabrikada 2019 yılında 400 bin ton pancar işleneceği açıklandı.

'Erzurum Şeker' CANLANACAK

Kızılay gurur kaynağımız

Palandöken Kızılay Şube Başkanı Doç. Dr. Muhammet Tatar ve yönetim kurulu üyeleri Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı'yı ziyaret etti.

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı'ya misafirperverliği için teşekkürlerini sunan Palandöken Kızılay Şube Başkanı Doç. Dr. Muhammet Tatar, önümüzdeki yıllarda Atatürk Üniversitesi ile yürütülen başarılı çalışmaların artarak devam edeceğini söyledi.

Kurumun faaliyetleri hakkında bilgi paylaşımında bulunan Tatar, "Çalışma arkadaşlarımızla birlikte gerek kan bağıışı, gerekse de yürütülen diğer projeler ile ilgili fikir alış verişinde bulunmak istedik. Fakültelerde açılan kan bağıışı stantlarına ilgi oldukça yoğun oluyor. Öğrencilerimizin bu bilince sahip olmaları bizleri ayrıca mutlu ediyor. Gösterilen bu ilgiden dolayı Rektör Çomaklı'nın şahsında tüm Atatürk Üniversitesi ailesine şükranlarımı sunuyorum" şeklinde konuştu.

Renk, dil, din ırk ayrımı gözetmeksizin, gönüllük esasına dayanarak çalışmalarını yürüten Kızılay'ın ülkemizi başarılı bir şekilde temsil ettiğini ve gurur kaynağı olduğunu belirten Rektör Prof. Dr. Ömer Çomaklı, Türkiye'de kan verme konusunda son yıllarda önemli bir bilincin oluştuğunu vurguladı. Atatürk Üniversitesinin, akademik ve idari personeli ile öğrencilerinin kan bağıışı konusunda oldukça duyarlı olduğunu aktaran Çomaklı, sağlıklı bir toplum için Türk Kızılay'ına her türlü katkısını sunduklarını ve sunmaya devam edeceklerini dile getirdi.

Geçmiş yıllarda iki kurumun oldukça başarılı çalışmalar yaptığını hatırlatan Rektör Çomaklı, Palandöken Kızılay Şubesinin yeni yönetimi ile bu çalışmalarını sürdüreceklerini sözlerine ekledi.

Ziyaret, heyetin camaltı tekniği ile yapılmış Hilal-i Ahmer (Kızılay) konseptli hediyeiy Rektör Çomaklı'ya takdim etmesiyle son buldu.

>> İFHA

Musa Mutlu Yılmaz

Hükümetin 2018'in Mart ayında aldığı kararla özelleştirilen 14 şeker fabrikası arasında bulunan Erzurum Şeker Fabrikası'nın yaşadığı zor günleri geride bırakacağına inanılıyor. Özellikle 2015'teki 400 bin tonluk pancar işleme kapasitesinin 166 bin tona kadar düşmesi, fabrikada üretimi durma noktasına getirmişti. 2019 yılında şeker pancarı işleme kapasitesinin 400 bin tona yükseleceğini belirten ziraat mühendisi Fatih Özdemir, bu artışla Erzurum Şeker Fabrikasının yeniden canlanacağını söyledi.

Devletin sırtında kambur

Özelleştirmelere karşı özellikle muhalefet kesiminden ve bazı fabrika çalışanlarından büyük tepki geldi. Özelleştirmeler için gelen tepkilerin birçoğu birçok kişinin işsiz kalacağına yönelikti. Özelleştirmenin fabrika, halk ve özellikle de devlet açısından olumlu olduğunu düşünen Ziraat Mühendisi Özdemir, "Aslında devletin birçok kurumunda özelleştirmeye ihtiyacı var ya da devletin şöyle bir politika izlemesi gerekiyor. Kendi yürütmüş olduğu işletmelerde yönetimi özel şirketlere vermesi gerekir. Devlet bünyesinde 40 kişilik bir grubun çalıştığı yerde özel sektördeki beş kişi çalışıyor ve bu beş kişi 40 kişinin yaptığı işin iki katını yapabiliyor. Bu durum devletin sırtında kambura neden oluyor." dedi.

Özelleştirmelerden sonra Erzurum Şeker Fabrikası'nda da bir çok işçinin

çıkarıldığını söyleyen Özdemir, "İşten çıkarılmalar şu şekilde meydana geldi: Emeklilik süresi dolmuş olanlar emekli oldu ve eğer emekli olmak isteyenler varsa devletin özelleştirilmeyen fabrikalarına tayin yolu ile gönderildi." ifadesini kullandı.

Çıkarılan işçilerin yerlerine yeni işçi alımları yapıp yapılmayacağını henüz belli olmadığını belirten Fatih Özdemir, "Fabrikalar, zamanında devlete ve halka kambur olmuştur. Millet haklarına girmişlerdir. Ancak özelleştirme ile birlikte artık görevini tam yapan bile tedirgin. Çünkü sürekli kendini geliştirmeli ve en iyi hizmeti vermelidir. Bizlere yatacak adam değil, hakkıyla çalışacak adam lazım. İşçiler işe alımlarda sözleşmeli olarak alınmaktadır. Özelleştirilmeden önce işçiler devlet kadrosu bünyesinde çalışmaktaydılar ancak fabrikalar özelleştirildikten sonra kalan işçiler ve işe yeni alınan işçiler de dahil herkes sözleşmeli olarak çalışmaya başladı. Maaşlar özel sektörde olduğu gibi fabrika tarafından belirlenmektedir." diye konuştu.

Çiftçiye kota yok

Özelleştirmelere karşı verilen tepkilerden bazıları da çiftçilerden geldi. Kota ve ücretlendirme konusunda sıkıntılar yaşayacaklarını düşünen şeker pancarı yetiştiricisi Osman Çelik, "Bazı dönemler özellikle verimler düştüğünde ya da kota aşımaları olduğunda sıkıntılar yaşayabiliyorduk. Umarım bu özel şirketler kota ve fiyatlandırma konusunda adil davranırlar." dedi.

Özdemir, özelleştirmenin kota ve

fiyatlandırmaya etkisini şu sözlerle açıklığa kavuşturdu: "Devlet zamanında çiftçiye bir kota veriliyordu ve bu kota isteniyordu. Özelleştirmeye ise üreticilerle tek tek görüşülerek toprağın ne kadarını şeker pancarı olarak ekeceğini ve bize ne kadarını vereceğini ya da bizim ne kadarını alacağımızı belirliyoruz. Aslında özelleştirme çiftçiye kota uygulamıyor. Çiftçi bize dese ki benim 500 dönüm arazim ve ben buradan 100 bin ton ya da 200 bin ton pancar alacağım; biz bunun evraklarını tutarak bu kayda göre sözleşme yapıyoruz. Ama sezon sonunda çiftçi bize 100 bin ton demesine rağmen 200 bin ton verecekse burada kota uygulaması devreye girer."

2019'da şeker pancarı işleme kapasitesinin 400 bin ton olacağını vurgulayan Fatih Özdemir, "Bizim bunu nasıl yapacağımızı soracak olursanız öncelikli olarak tüm şeker pancarı tohumlarını araştırıyoruz ve tüm çiftçilerin tarlalarından toprak örnekleri alarak toprak analizlerini yapıyoruz. Bunları yaparak artık toprağın ihtiyacı olan gübreyi çiftçiye bizler sağlamış olacağız." şeklinde konuştu.

Şeker pancarının fiyatını pancarın içerisindeki şeker oranının belirlediğini belirten Özdemir, "Pancarın şeker oranı ne kadar yüksekse çiftçinin alacağı fiyat da o kadar yüksektir." dedi. Şeker pancarının diğer ürünlere göre daha karlı olduğunu vurgulayan Özdemir, sadece bakımının zahmetli olduğunu ancak üreticinin ücretin yüzde 50'sinin ekimden önce verilerek destek olunduğunu belirtti.

Darülfünun gençlik merkezi öğrencileri bekliyor

Atatürk Üniversitesi kampüsündeki Darülfünun Camii'nde Gençlik Merkezi kuruldu. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından dizayn edilen gençlik merkezi, öğrencilerin sosyal-kültürel etkinliklerine de ev sahipliği yapacak. Dini istismar eden terör örgütleriyle mücadele kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı özellikle üniversite gençliğine yönelik olarak camilerde gençlik merkezleri oluşturmaya başladı.

70 binden fazla öğrencinin öğrenim gördüğü Atatürk Üniversitesindeki Darülfünun Camii'nin alt katında bu kapsamda açılan gençlik merkezinde 120 kişilik ders çalışma bölümü, 180 kişilik kafe salonu, 42 kişilik sınıf oluşturuldu. Üniversite öğrencilerinin sosyal-kültürel etkinliklerini de gerçekleştirebilecekleri merkezde içecek ücretsiz verilecek.

Diyanet gençlik merkezinin Atatürk Üniversitesi öğrencilerine önemli katkı sağlayacağını belirten Darülfünun Camii İmam Hatibi Yakup Bayram, "Gençlik merkezinin yapılma nedeni

öğrencilerin dışarıda vakit geçirmek yerine burada ders görmesini ve ders çalışmasını sağlamak. Sınava haftalarında kütüphanede çalışacak yer bulamayan öğrenciler için sıcak ve samimi bir ortam oluşturmaya çalıştık" dedi.

Gençlik merkezinin 10.00-22.00 saatleri arasında hizmet vereceğini belirten Bayram, sınav dönemlerinde açılış saatinin 08.00'e alınacağını ve şimdilik sadece erkek öğrencilere hizmet verileceğini bildirdi.

>> Sümeyye Kardaş, Hatice Ağrıdağı

Silikozis teşhisinde 'hata' iddiası

Salih Tekin

Türkiye Seramik Federasyonu, kot kumlama, kuvars değirmenleri ve kömür madenlerinde çalışan işçilerde rastlanan silikozis hastalığının seramik sektöründe de yaygınlaşması üzerine Türk Toraks Derneği'ne müracaat ederek çekilen filmler üzerinde bağımsız bir inceleme yapılmasını talep etti. Yapılan incelemede film çekilmesinden, film okuma ve yetkilendirilmiş sağlık kuruluşları raporlarına kadar birçok basamakta ciddi sorunlar olduğu belirlendi. 2000'li yıllardan beri silikoz hastalığıyla ilgili araştırmalar yapan Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Metin Akgün'ün başkanlık ettiği Türk Toraks Derneği Mesleki Akciğer Hastalıkları Çalışma Grubu'nda bulunan uzmanlar, Seramik Federasyonu tarafından gönderilen akciğer filmlerini incelemeye aldı.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden Uzman Dr. İpek Özmen ve Uzman Dr. Elif Özarı Yıldırım, Meslek Hastalıkları Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği'nden Uzman Dr. Bahar Tüzün, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı İş Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Görevlisi Uzman Dr. Zehra Nur Töreyn, ODAŞ Holding YS Madencilik İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden Dr. Atınc Kayınova, Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Peri Arbakve, Özel Lokman Hekim Üniversitesi Tıp Fakültesi Akay Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniği'nden Prof. Dr. İbrahim Akkurt'un yer aldığı çalışma ekibi, Seramik Federasyonu'ndan gönderilen 320 akciğer filmini değerlendirdi.

Filmlerin yüzde 20'si kabul edilemez derecede kötü

Prof. Dr. Metin Akgün başkanlığındaki çalışma grubu, 63 filmi çok kötü bularak değerlendirmeye almadı. Gönderilen filmlerin sadece yüzde 1'in Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) açıkladığı standartlara göre iyi kalitede olduğu belirlendi. Akgün ve çalışma ekibi, incelenen buldukları 257 film üzerinde inceleme yaptı. İncelemede, firmaların çektiği filmler ve sonuçları masaya yatırıldı. Uzmanlar, seramik sektöründe faaliyet gösteren firmalarda görevli işçilerin çekilen akciğer filmleriyle ilgili konulan teşhislerin de bir kısmının hatalı olduğunu belirledi.

Silikozis teşhisleri hatalı olabilir

■ Seramik sektöründe çalışan işçilerin silikozis hastalığına yakalanıp yakalanmadıklarının belirlenmesi için çekilen akciğer filmlerinin değerlendirildiği çalışmada çarpıcı sonuçlar ortaya çıktı. Özel firmalar tarafından çekilen akciğer filmlerinin kalitesiz, yapılan okumaların bir kısmının da hatalı olduğu belirlendi. İncelemede, silikoz teşhisi konulan işçilerin bazılarında hastalığa rastlanmazken, 'hasta değil' denilen bazı işçilerde ise silikozis bulgusu tespit etti.

Prof. Dr. Metin Akgün

Akgün başkanlığındaki çalışma ekibi, iş yerince çekilen 257 filmi inceleyerek yetkilendirilmiş sağlık kurumlarında verilen raporlarla karşılaştırdığında ilginç sonuçlar elde etti. Meslek Hastalıkları Hastanesi, Üniversite Hastaneleri ve Eğitim Araştırma Hastanelerinin içerisinde yer aldığı yetkilendirilmiş sağlık kurumlarında silikozis teşhisi konulan 182 işçinin iş yerince çekilen filmlerinde 90'ında silikozis ile ilgili bulguya rastlanmazken, işyerinde normal olarak değerlendirilen 75 işçinin 13'ünde silikozis olduğu belirlendi. Yetkilendirilmiş sağlık kurumlarının imkânlarının daha iyi olduğunu, bu yüzden silikozis teşhisi oranlarının daha yüksek olmasının beklenebileceğini belirten Prof. Dr. Akgün, ancak yine de bu farkın nedenlerinin ayrıca araştırılması gerektiğini belirtti. İlk incelemelerde kalitesiz film veya hatalı değerlendirme nedeniyle normal bulunarak teşhisi atlanan ya da normal olduğu halde hastaneye sevk edilen çok sayıda işçi olması durumunun alarm verici boyutta olabileceği ifade edildi. Yetkilendirilmiş sağlık kurumlarının çoğunda ILO okuyucusunun olmadığını, yine birçoğunda en az iki okuyucu şartının sağlanmadığını, sağlansa bile iki okuyucunun değerlendirmesinin bile bazen yeterli olmadığını dikkat çeken Akgün, "Dolayısıyla buralarda verilen kararların da sorgulanması gerekir." dedi.

Firmalar ucuza kaçmış

Firmaların hizmet alımı yaparken maliyeti düşürmek amacıyla ucuza kaçtıkları için çekilen film kalitesinin çok kötü olduğunu ifade eden Prof. Dr. Akgün, "İlk akciğer filmi okuyan uzmanlar, bu kötü filmlere göre değerlendirme yapmak zorunda kalmışlar. Filmin kalitesi düşük olunca değerlendirmesinde de sıkıntılar oluyor. Normalde bu filmlerin tekrar edilmesi gerekirdi. Her tekrar ek maliyet, aynı zamanda da ek radyasyon anlamına geliyor, ama diğer durumda da yanlış teşhis riski söz konusu. Hastalık tanısında akciğer filmi çok önemli bir yere sahip. Burada akciğer filmi çekiminden başlayıp okuma sürecine kadar bir sürü sıkıntı var. Öncelikle ILO sertifikalı en az iki hekimin okuması gerekiyor. Bu süreçte filmleri kaç kişinin okuduğunu bilmiyoruz. Kalitesiz filmlerden yorum yapma şansı yok. Böyle filmlerle yapılan değerlendirmelerde hastalık atlanabilir veya aşırı tanı konabilir." diye konuştu.

Her birisi alanında uzman 5 uzmanın filmleri değerlendirdiğini anlatan Prof. Dr. Metin Akgün, ilk incelemede hastalık teşhisi konulan işçilerin bir kısmının normal olduğunu, normal denilen işçilerin ise silikozisli olduğunu tespit ettiklerini söyledi.

Kalite denetimi yapılmıyor

Firmaların hizmet alımlarında kalite ve denetim olmadığını belirten Prof. Dr. Metin Akgün, şunları söyledi:

"Bir film ILO okuyucusu tarafından 1 ile 10 TL arasında değerlendiriliyor. Firmalar en ucuz kimden hizmet alıyorsa, ona gidiyorlar. Kalite standardı yok. Burada işin içine para girdiğinde hizmet kalitesi düşüyor. Denetleme çok önemli, doğru değerlendirmiş mi diye? Kim okudu? Ne kadar doğru okudu? Şeklinde bir değerlendirme ve denetleme sistemi maalesef yok."

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün meslek hastalıklarının kodlamasına büyük önem verdiğini ifade eden Prof. Dr. Akgün, bu konuda Türkiye'de kurslar düzenlendiğini söyledi. Bu kurslara isteyen herkesin katılabildiğini ifade eden Prof. Dr. Akgün, "Kurslarda radyoloji uzmanları ile göğüs hastalıkları uzmanları ve meslek hastalıklarıyla ilgilenen hekimlere öncelik tanınmalı. Bir de bu kurslara katılım ücreti çok pahalı. Dolayısıyla kursa katılan bir kişi, film okuyarak bedelini çıkarmayı hedefliyor. Sonunda da böyle kalitesiz hizmet ve yanlış okumalar karşımıza çıkabiliyor." diye konuştu.

Yeşil Masa çiftçinin hizmetinde

■ Erzurumlu çiftçiler için kurulan 'Yeşil Masa' faaliyete geçti. Başta tarımsal destekler olmak üzere birçok konuda sorun yaşayan üreticiler, artık kurumlara gitmek yerine telefonla sorunlarını çözebiliyor. En çok tarımsal destekler konusunda sorular geldiğini belirten Yeşil Masa sorumlusu Korkmaz Sural, çiftçilerin masaya ilettikleri sorunu en geç 5 gün süre içerisinde sonuca ulaştırdıklarını söyledi.

Hatice Ağrıdağı

Son yıllarda özellikle kamu kuruluşlarında vatandaşların sorunlarına kısa sürede çözüm bulunması için bazı çareler geliştirildi. Belediyelerde başlatılan 'beyaz masa' uygulaması diğer kurumlara da örnek oldu. Erzurum'da çiftçiler için kurulan 'Yeşil Masa' da bunlardan biri. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde kurulan 'Yeşil Masa', çiftçilerin her sorununa çare arıyor. Bakanlığın yeni uygulamalarından tarımdaki desteklere kadar müracaat eden her çiftçiye yardımcı olan Yeşil Masa sorumlusu Korkmaz Sural, çiftçilerin masaya ilettikleri sorunu eğer mümkünse hemen çözdüklerini, aksi takdirde 5 gün süre içerisinde sonuca bağladıklarını bildirdi.

Sural, "Herhangi bir konuda bilgi almak ya da uzmanlık gerektiren bir konuda talebi oluyorsa yeşil masa adlı bir elektronik sistem var oraya başvurusunu yapıp aynı şekilde bilgileri alabiliyor. Üçüncü seçenek ise telefon ile başvuru yapıp yine

aynı şekilde aynı sisteme tabi telefon ile başvurusu alındığına dair kayıt yapılarak bilgi alabiliyor." dedi.

Tarımsal destekleri soruyorlar

Yeşil Masaya müracaat eden çiftçilerin en çok tarımsal destekleri sorduklarını ifade eden Sural, "Köylerdeki bazı özel problemler soruluyor. Mesela kişi afetten zarar görmüştür ya da herhangi bir uzmanlık alanı ile ilgili özel teknik bilgi gerektiren bir konu vardır. Hayvanların küpesi takılmamıştır, aşısı yapılmamıştır, bununla ilgili yeşil masaya başvuru yapabiliyor" diye konuştu.

Çiftçilerin yeni teknolojilere alışmada zorlandıklarını belirlediklerini söyleyen Sural, "Göç sonucunda daha çok köylerde yaşlı nüfusun kalmış olması, bunların da tarımsal alet ve ekipmanları çok iyi kullanmamaları sorun oluyor. Bu da biraz çiftçinin göç sebebiyle niteliksiz kalması, bu işlere yetişememesi ile alakalı. Daha çok bu problem var. Ara ara da ekonomik olarak desteklerden faydalanma koşullarını yerine getiremeyenler de var" dedi.

Yeşil Masanın sorunların çözümünde

etkili olduğunu vurgulayan Sural şunları söyledi:

"Tüm sorulara net bir şekilde cevap veriyor. Vatandaşın Yeşil Masaya başvurup da çözemediği problemi yok. Problem teknik bir sebeple çözülemezse bile cevap alamadığı bir durum yok. Her zaman bir cevap alabiliyor mutlaka. Bu yönden Yeşil Masa biraz kurum, çifti ve üretici arasında bir iletişim sağlıyor. Gelen bir başvuruyu biz alıyoruz. Hangi alan ile ilgili? Hayvancılık alanı ile ilgili ise hayvan sağlığı bölümüne, bitkisel üretim ile ilgili ise sorumlu olduğu yere, gıda ile ilgili bir başvuru olduğunda gıda bölümüne aktarıyoruz. Onlar da resmi yazıyla aktardığımız için bir şekilde cevap vermek zorundalar. Yasal süresi içerisinde bize başvuru yapana geri dönmek, geri bildirim sağlamak zorundayız. Eldeki tüm imkanları sonuna kadar kullanacak kadar açıklar. Herhangi bir köylü, çiftçi, üretici başvuru yaptığı zaman problemi hemen çözülebiliyor ise veya soru sadece cevap gerektiren bir şey ise mutlaka cevabı yanıtlanıyor. 5 gün süre veriliyor."

Bölge çiftçisinin sorunlarına ve çözü-

müne karşı fazla duyarlı olmadığını vurgulayan Sural, "Kırsal alandaki dönüşüm teknolojiye, robotik teknolojiye uygun olmuyor. En büyük problemlerden biri şudur: Hayvan barınaklarını farklı yerde yapmak çok kolay iken kişinin ahırını da evi de aynı kapıdan olabiliyor. Köylerde özellikle arazilerin bölünmesi vb. durumlarda daha verimli bir şekilde ürün alacakken köylüler, çiftçiler biraz daha ata yadigarı deyip tarlalarının birleşmesini istemiyorlar." diye konuştu.

Sistem üzerinden yapılan başvurular hakkında da bilgi veren Sural, "Yaklaşık 150 tane başvuru var sistem üzerinden. Bu 150 tane başvurunun hepsine cevap verildi. Yani çözülebilecek anlık müdahale ile veya belli bir süreç içerisinde çözülebilecek bütün sorunlar çözüldü. Örneğin; kişi diyor ki bu sene hangi destekler var. Bazen bizim 49 çeşit desteğimiz oluyor. Koyun desteği, büyükbaş hayvan desteği, küçükbaş hayvan desteği, ahır desteği ürettiği ürün başına kilogram başına her üretim aşamasında desteklerde olabiliyor. Bütün bunların çizelgelerini hemen iletiyoruz." dedi.

Erzurum'dan Belgrad'a kültür köprüsü

■ Atatürk Üniversitesi, Türkiye ile Balkan ülkeleri arasında kültür köprüsü kurma yolunda önemli adımlar attı. Bu kapsamda GSF Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan da Sırbistan, Makedonya ve Bosna Hersek'teki üniversitelerle ortak kültürel projeler geliştirdi. Türkçe-Sırpça kitap, konserler, akademik ziyaretlerle ikili ilişkilerin gelişimine katkı sağladı.

İlknur Sümer, Rukiye Karapınar

Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan 2012 yılından beri Türkiye-Sırbistan kültür köprüsünün mimarlarından biri oldu. 2012 yılı 30 Eylül 6 Ekim tarihleri arasında Atatürk Üniversitesi Özel Vakıf Okulları öğrencileri ile Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da düzenlenen, 23 ülkenin katıldığı 43. Uluslararası Belgrad Çocuk Festivaline Türkiye'yi temsilen katılan Doğan, Üniversitemiz ile Sırbistan arasında kültürel işbirliğinin ilk adımını atmış oldu. Doğan, Sırbistan'da karşılaştıkları ortak kültür unsurlarının çokluğunu görünce Sırbistan ile Osmanlı mirası olan Türk kültürü tespiti projesi yapılması gerektiği fikrini oluşturduğunu söyledi.

Festival başka projelere kapı açtı

Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan bir sonraki çalışmalarında biraz daha derine inerek Sırbistan'da yaşayan Türk kültürü unsurları tespiti üzerine dört proje geliştirdiklerini belirtti. Bu projeler sonucunda Sırbistan Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türkoloji Bölümü Öğretim Üyelerinden bölümünden Prof. Dr. Mirjana Teodesiyevic ve Prof. Dr. Ksenija Aykut ve Novi Sad/ Nova Poziva Kud Miladost Derneği 2015 Nisan ayında Erzurum'a davet edilerek, panel, müzik ve dans gösterisi düzenlenerek ortak kültür köprüsü kurulmuş oldu. 2016 Mayıs ayında Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim üyelerinden oluşan bir grupla Belgrad'da el sanatları sergisi (halı, kilim, seramik, ebru) ortak kültür tespiti ortak çalışmayı ve konser düzenlendi. Bu programın ardından Belgrad Üniversitesi ve Belgrad Güzel Sanatlar Üniversitesi ile Üniversitemiz arasında ikili anlaşma imzalandı. Sırbistan'la yapılan projelere Kosova, Makedonya, Bosna Hersek ve Karadağ projelere de eklendi.

Türk kültürü Balkanlar'da yaşıyor

Doğan, Balkanlar'daki Türk kültürü çalışmalarını ile ilgili şu bilgileri verdi: "Gidilen 5 Balkan ülkesinde Atatürk Üniversitesi ile Erzurum artık tanınıyor. Özellikle Makedonya'nın Üsküp şehri çarşıları, camileri ve eserleri ile tam bir Osmanlı şehri. Yine Kosova'nın Prizren şehrinde Doğru Yol adında bir dernek Türk kültürünü canlı tutmak için çalışıyor. Balkan-Türk Müziği Derneği de Prizren'de faaliyet gösteriyor. Bu derneğin Aluş Nuş isminde çok değerli bir sanatçısı var. Hem derneği ayakta tutuyor hem de radyo yayınları ile Türk Müziği eserlerini icra ediyor. Bosna Hersek'te de Osmanlı kültürü mimari olarak her yerde kendini gösteriyor. Karadağ'da da şu anda Türklere ait iki cami

var ve bu camiler tamamen yıkılmış olmasına rağmen TİKA tarafından tekrardan aslına uygun şekilde yeniden yapıldı. O bölgede olmak lazım bizi bekliyorlar, istiyorlar, arzuluyorlar."

Türkçe-Sırpça ilk kitap

Doğan, "Yaptığımız projelerin neticesinde Türkçe ve Sırpça olmak üzere iki dilde MİRAS- Sırbistan'da Yaşayan Türk Kültürü Unsurları başlıklı kitap hazırlanmış ve Atatürk Üniversitesi yayını olarak yayınlanmıştır. Dört yazarlı olarak yayımlanan kitap, Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türkoloji Bölümü'nden Prof. Dr. Mirjana Teodesiyevic ("Türkçe Alıntılar: Kültür Mirasımızın Dil Hazinesi"), aynı bölümden Prof. Dr. Ksenija Aykut ("Ortak Kültür Miras Örneklerinden Nasrettin Hoca, Oryantal Tip Şehir Evi ve Pirot Kilimleri"), Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü'nden Doç. Dr. A. Selim Doğan ("Türk ve Sırp Halk Dans Giysilerinde Ortak Özellikler") ve aynı bölümden Doç. Dr. H. Tahsin Sümbüllü ("Sırbistan'da Yaşayan Türk Müziği Unsurları") tarafından yazılmıştır." dedi.

Bosna Hersek programı

Doğan, Bosna Hersek ile ilgili çalışmalarını şöyle anlattı: "Osmanlı izlerinin ve Türk kültürünün bugün halen canlılığını koruduğu Balkan ülkelerinden bir diğeri de Bosna Hersek'tir. Saraybosna Başçarşı'da yürüttüğünüzde hiçbir şekilde yabancılaşma çekmiyorsunuz. Balkanların Kudüs'ü olarak da adlandırılan Saraybosna bir Osmanlı şehri görünümündedir. 2 Aralık 2017 tarihinde Erzurum'a davet ettiğimiz Prof. Dr. Cazım Harzimejliç ve Mesudiye Tekkesi İlahi Grubu ile Mevlid-i Nebi haftası etkinliği çerçevesinde Üniversitemiz Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü ile ortak hat ve tezhip sergisi ve ilahi konseri etkinliği düzenlendi. Saraybosna Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İslam Sanatları Bölümünden Prof. Dr. Cazım Harzimejliç, Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu ve aynı zamanda Erzurumlu hat sanatının büyük ustası Hasan Çelebi hocamızdan icazetli bir hattattır. Mesudiye Tekkesi ilahi grubu elemanları Türkçe bilmelerine rağmen Yunus Emre'den ilahilerle izleyicilerin büyük ilgisini çekti."

Makedonya bize çok ilgi gösterdi

Balkanlarla ilgili çalışmalarını daha sonra Makedonya'da 134 yıllık Tefeyyüz İlköğretim Okulunu ziyaret ederek sürdürdüklerini anlatan Doğan, şöyle devam etti: "134 yıllık bir okul. Bu okulun bizim için önemi Makedonya'nın Türkçe eğitiminin verildiği tek okul oluşu idi. Okulun bakımsızlığı dikkatimizi çekti ve okul müdürüne sebebinin sorduğumuzda, binanın depremde hasar gör-

sebebinin aynı anda Erzurum'da organize edilen Uluslararası Macera Off-Road oyunları ile düzenlenen başka organizasyonlar olduğunu belirten Sekmen, "Koşul ve şartlar ne olursa olsun marjinal analizler yaparak rasyonel adımlar attık, şimdi bu ve benzeri önemli etkinlikleri icra ederken Erzurum'un fuar turizminde de ne denli önemli bir potansiyele sahip olduğunu yine bir kez daha görme fırsatını yakaladık." dedi.

Kadın kuaförlerden şov

Türkiye'nin dört bir yanından firmaların

katıldığı fuarın üçüncü gününde Erzurum'daki kadın kuaförler şov yaptı. Recep Tayyip Erdoğan Kongre ve Fuar Merkezi'nin 2 nolu salonuna kurulan sahneye çıkan kadın kuaförler, cilt bakımı, gelinbaşı, kına, nişan, topuz yapmak için hünelerini sergiledi. Erzurum Berberler ve Kuaförler Odası'nın organize ettiği gösteriyi davetliler merakla takip etti. Berberler ve Kuaförler Odası Yönetim Kurulu Üyesi Turan Bozcu, "Kadın kuaförler çok başarılı bir gösteri gerçekleştirdi" dedi.

>> M. Burak Pirim

Belgrad Güzel Sanatlar Üniversitesi ile ikili anlaşma imzalandı.

Saraybosna'daki Mesudiye Tekkesi ilahi grubu Erzurum'a geldi.

düğünü onarım için devletten yeterince yardım alamadıklarını ifade etti. Erzurum'a döndüğümüzde Üniversitemiz Kalkındırma Vakfı Özel Okulumuzla Tefeyyüz İlköğretim Okulu arasında kardeş okul anlaşması imzalandı. Alışılmışın dışında bir farklılık yaratmak amacıyla 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını Makedonya'da kutlayalım istedik. Özel Vakıf Okulumuzda bir kampanya başlattık. 21-25 Nisan tarihleri arasında Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Ömer Çomaklı'nın desteği ile bu ziyaretimizi gerçekleştirdik. Makedonya Yeniyoğ Derneği'nin Üsküp Kültür Merkezi'nde düzenlediği 12 Makedon okuluyla birlikte zeybek oyunu ile 23 Nisan etkinliğinde Türk kardeşlerimizin mutluluğuna ortak olduk. Makedon basınının büyük ilgi gösterdiği bu ziyaretimizde öğrencilerimizin harçlıklarından topladıkları yardımı Makedonya Büyük Elçimiz Sayın Tülin Erkal Karan'ın da katıldığı Tefeyyüz İlköğretim Okulu kermesinde okul Müdürü Dr. Osman Emin'e teslim edildi. Okulun tadilatının yapıldığını öğrenmek bizi son derece mutlu etmiştir."

Atatürk'ün köyü Kocacık

Doç. Dr. Doğan, Sırbistan ile olan ilişkilerin yanı sıra Atatürk'ün ailesinin de yaşadığı Makedonya'da bulunan Kocacık köyü hakkında da bilgi verdi. Kocacık köyüne Türkiye'nin imar yardımıyla bulunduğu müze olarak kullanılan Atatürk Anı Evinin yılda 10 bine yakın ziyaretçisi oluyor. TİKA tarafından inşa edilen Atatürk Anı Evi bizim için oldukça büyük manevi değere sahiptir" dedi.

İkili anlaşmalar

Doğan, Makedonya ziyaretlerinde bu etkinliğin yanı sıra Makedonya'nın Türkçe eğitim veren tek üniversitesi olan Vizyon Üniversitesi ile ikili anlaşma imzalandığını,

Doğan ve öğrenci grubu Makedonya Üsküp Tefeyyüz İlköğretim Okulunu ziyaret etti.

AÜ Vakıf Okulu öğrencileri Belgrad'daki çocuk festivaline katıldı.

yine Kalkandelen Üniversitesi ve Üsküp Aziz Kiril ve Metodiy Üniversitesi ile de en kısa zamanda ikili anlaşma yapma aşamasına geldiğini söyledi.

Kültürel benzerlik çok

Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan, Balkan ülkeleri ile Türkiye arasında kültürel benzerliklerin çok fazla olduğuna dikkat çekti. Anadolu'daki kilim motifleri, cenazede yakılan ağtlar, düğünler ve halk oyunlarından esintilerin bu ülkelerin kültürlerine yansıdığını belirten Doğan, "Bizim yaptığımız anlamda çok fazla bilimsel çalışma yok. Genel itibarı ile Türkiye'de mimari ve siyasi üzerine çalışılmış. Kültür ve sanat anlamında bizim oradaki değerlerimiz için çalışılmaya çok fazla ihtiyaç var." dedi.

Doç. Dr. Ahmet Selim Doğan Atatürk Üniversitesi ile beş Balkan ülkesi arasında kültürel yakınlaşmaya çok fazla ihtiyaç olduğunu, kendilerinin de yeni projelerle bu ilişkilerin üst seviyeye taşınması için çalışmalarını sözlere ekledi.

Evlilik fuarı beklenen ilgiyi görmedi

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin TÜYAP A.Ş. ile düzenlediği "Erzurum Evleniyoruz Mobilya Kişisel Bakım ve Kozmetik Fuarı" beklenen ilgiyi görmedi. 70'e yakın firmanın yer aldığı fuarı 4 günde sadece 35 bin 36 kişi ziyaret etti.

Recep Tayyip Erdoğan Fuar Merkezinin 2019 yılındaki ilk etkinliğinin açılış konuşmasını yapan Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, evlilik fuarında Melek Şuşar ve Ömer Kuzgun çiftinin nikahını da kıydı. 2019 yılının ilk fuarına ilginin az olmasının

Köprü çilesi ne zaman bitecek?

■ Hüseyin Hanoğlu, Köprüköy ilçesine bağlı Güzelhisar köyündeki evi hasar görünce köyün dışında kendi arazisine yaptırdığı yeni evine taşındı. Ancak evin yolu bir dereye geçiyor ve dereye araçların geçebileceği bir köprü bulunmuyor. Hanoğlu, her gün 7 yaşındaki oğlu Muhammet Ali'yi iki kilometre sırtında taşıyarak derme çatma köprüden geçiyor ve okula ulaştırıyor.

Ayşegül Gedik

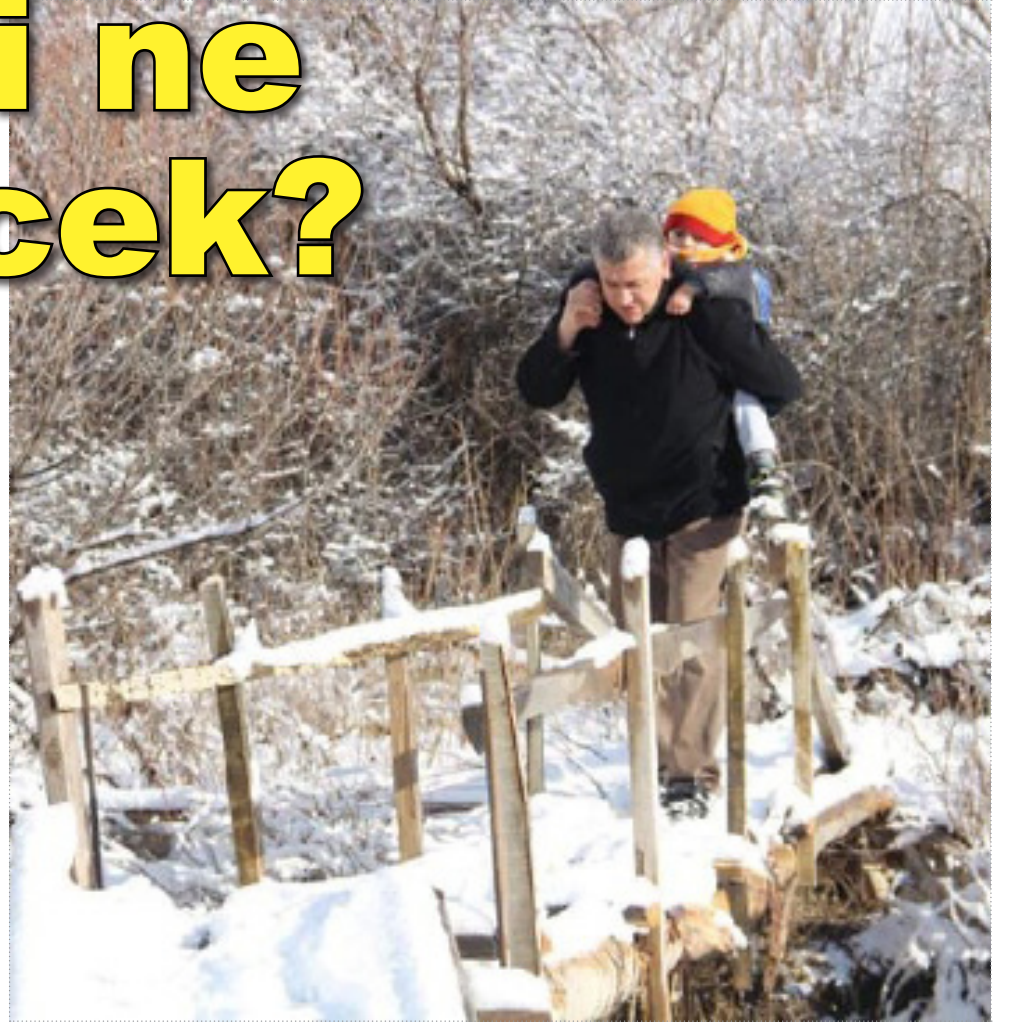
Erzurum'un Köprüköy ilçesine bağlı Güzelhisar köyünde evleri heyelanda hasar görünce, köyün iki kilometre dışına ev yaptıran 7 kişilik Hanoğlu ailesi, köprü sorunuyla karşı karşıya kaldı. Köy ile evi arasından geçen Uludere'nin üzerine kendi imkânlarıyla köprü yapan Hüseyin Hanoğlu, derme çatma köprüden düşer korkusuyla her gün 7 yaşındaki oğlunu sırtına alıp okula götürüp getiriyor. Evine ambulans bile gelemediğini belirten Hanoğlu, iki hafta önce doğum yapan eşini, sancıları başlayınca köprüye kadar traktörle taşıdığını söyledi.

Köprüköy ilçesine bağlı Güzelhisar köyünde Hanoğlu ailesinin evi, geçen meydana gelen heyelan nedeniyle kullanılmaz hale geldi. Hüseyin Hanoğlu, Erzurum Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nden evinin bulunduğu bölgenin heyelan bölgesi olduğu için oturulamaz raporu aldı. Hanoğlu, köyden yaklaşık 2 kilometre mesafede kendine ait araziye ev yaptı. Evin inşası sırasında bölgeye kısa sürede elektrik hizmeti de sağlandı. Hüseyin Hanoğlu, eşi, biri otistik 4 çocuğu ve yüzde 90 engelli 75 yaşındaki babasıyla yeni evlerine taşındı. Hanoğlu

ailesi yeni yuvalarına kavuşmanın mutluluğunu yaşarken bu kez köprü çilesiyle karşı karşıya kaldı. Karşı taraftaki köy merkezi ve okula ulaşmada yaz aylarında sorun yaşamayan Hüseyin Hanoğlu, karın bastırmasıyla çaresiz bir durumda kaldı. Ev ve köy arasından geçen Uludere'yi aşmak için kendi imkanlarıyla tahta köprü yapan Hanoğlu, sorununa kısmi de olsa çözüm buldu.

Oğlunu sırtında taşıyor

Zaman zaman çoşan dereye yaptığı köprüye rağmen 7 yaşındaki oğlu Muhammet Ali'yi sırtında okula götüren Hüseyin Hanoğlu, günde iki kilometre yol yürüyor. "Oğlum küçük, dereye düşer boğulur" diyen Hanoğlu, "Evimi inşa etmek için uzun süre arazi aradım. En uygun ve maddi gücümün yettiği yer kendi arazim oldu. Evi inşa etmeden önce yetkililerle görüşüp yol ve köprü için yardım istemiştik. Köprüköy Belediye Başkanı Osman Benli, bize gerekenin yapılacağını söyledi. Ancak aradan geçen zamana rağmen arayan soran olmadı. Evimize yaz aylarında ulaşmada sıkıntı olmuyor ama kışın hem çamur hem de buz tutan yollar bize engel oluyor. Evim ile köy arasından geçen Uludere başka bir tehlike. Kendi imkanlarımla köprü yaptım ama küçük oğlum suya düşer korkusuyla her gün sırtımda okula götürüp getiriyorum" dedi.

Doğum yapan eşini traktörle taşıdı

Yol ve köprü sorunu sebebiyle hamile olun eşi için gönderilen ambulansın eve ulaşamadığını anlatan Hüseyin Hanoğlu, "Sancıları artan eşimi traktörle Erzurum-Hınıs karayoluna kadar götürdük. Eşim, buradan ambulansla hastaneye nakledildi. Sağlıklı bir kızımız dünyaya geldi ama bu kez ona yapılması gereken aşılar için sağlık ocağına götürmek gerekiyor. Bu kış ortamında ben minik bebeği nasıl sağlık ocağına götüreyim? Veya sağlık ocağı görevlileri benim evime nasıl ulaşsın?" diye sordu.

İlkan'ın eğitimi yarım kaldı

Hanoğlu ailesinin ulaşım sorunu sebebiyle 14 yaşındaki otistik çocukları İlkan'ın tedavisi ve eğitimi de yarım kaldı. Gördüğü tedavi sayesinde yazı yazabilen, Kur'an okumayı öğrenen İlkan da yol engeline takıldı. İlçe merkezindeki eğitim merkezine gidemeyen İlkan, eğitimden ve tedaviden mahrum kaldı. Tedavi edilen oğlunun her geçen gün iyiyi gittiğini söyleyen baba Hüseyin Hanoğlu, "Yol olmadığı için oğlumun tedavisini ve eğitimi de yaptırılmıyor. Adeta eve hapsoldü kaldı" açıklamasında bulundu.

Yatalak baba

Hanoğlu ailesinin bir başka sorunu ise

75 yaşındaki yüzde 90 engelli büyükbaba Feyzullah'ın sağlığı. Tansiyon, kalp rahatsızlığı bulunan Feyzullah Hanoğlu, evde yatalak halde. Hüseyin Hanoğlu, yol sorunu sebebiyle babasının da tedavisini yaptıramadığını söyledi.

Aile olarak önce afet sonra da yol mağduru olduklarını anlatan Hüseyin Hanoğlu, "Yaz aylarında traktörle ulaşmada sıkıntı olmuyor ama yağışlı günler ve kış aylarında yolumuz kapanıyor. Acil bir hastalık durumunda elimiz kolumuz bağlanıyor. Evi yaparken yol ve köprü için söz veren yetkililerden yardım istiyorum. Köprü ve yol yapımı için çok fazla bir ödeneye gerek yok. Devlete bu yol ve köprü çok bir maliyetli olmaz. Bizi artık bu zorunlu hapisten kurtarsınlar" diye konuştu.

Köprü ve yolu yapılacak

Hanoğlu ailesinin yaşadığı sorunla ilgili görüştüğümüz Erzurum Valiliği yetkilileri, konuyu incelediklerini bildirdi. Hanoğlu'nun iddialarının araştırılacağını belirten yetkililer, havaların ısınmasıyla birlikte ulaşımı etkileyen derenin üzerine köprü yapılacağını söyledi. Ailenin evine giden yolun da yapılacağını belirten yetkililer, Hanoğlu ailesinin sorunlarını bir bir çözüme kavuşturacaklarını kaydetti.

Ünlü foto muhabirleri festivalde öğrencilerle buluştu

Haber ve fotoğraf birbirini tamamlar

15. Kar Film Festivalinin üçüncü gününde deneyimli foto muhabirleri tecrübelerini paylaştılar. Derya Yetim haber fotoğrafçılığı, Rıza Özel basın fotoğrafçılığı, Sami Tolga Adanalı ise spor fotoğrafçılığı alanında bilgi verdi.

Fotoğraf ve haberin birbirini tamamlayan unsurlar olduğunu belirten Derya Yetim, "Polis-adliye ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği yaptım. 50'ye yakın ülkede görev aldım. Mesleğimizi sevdiğimiz için sıkıntıları zamanla aşıyoruz. Foto muhabirliğini tamamlayan şey haber yazmaktır. Çektiğin fotoğrafı tamamlayabilmek, hikayeyi anlatabilmek için yazı çok önemli. Ancak haber tek başına bir yazı değildir ve okuyucuyu etkilemez, yanında fotoğraf varsa inandırıcılık vardır. Haber fotoğrafı inandırıcılığı sağlayan görseldir." dedi.

Basında yaşanan dijital dönüşüme vurgu yapan Rıza Özel ise genç iletişimcilere dil öğrenmeleri ve teknolojiye yakın olmaları tavsiyesinde bulundu. Özel, "Yeni istihdam

alanları açılıyor. Ben bir foto muhabiri olarak zorluk çekebilirim ama siz internet habercisiy-

seniz bir adım öndesiniz. İş dijital medyaya dönüştü." şeklinde konuştu.

Üretin, çekinmeyin!

Sami Tolga Adanalı da şunları anlattı: "Medyanın olduğu durumdan nasıl çıkarız diye düşündük ve ajansta arşivimizin olmadığını fark ederek bir depo oluşturduk. Türkiye'de önemli arşivlere sahip olan foto muhabirlere ve yakınlarına ulaştık, projemizi anlattık. Coşkun Aral, Sökmen Baykara, Hüseyin Özel isimlerinden fotoğraflara ulaştık. Bunların yanı sıra güncel içerik üreterek, başarılı bir sistem oluşturduk. İletişim sektörüyle iç içeyken ve yeni şeyler üretecekseniz, çekinmemelisiniz. Değişim, dönüşümlerle birlikte haberin paylaşılacağı bir platform her zaman olacak."

Öğrencilerden gelen soruları yanıtlayan fotoğrafçılar son beş yıldır ödül alan fotoğrafların değerlendirmesini de yaptı.

>> **M. Burak Pirim**

Atatürk İletişim

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğrenci Uygulama Gazetesi

Atatürk Üniversitesi adına sahibi
Dekan Prof. Dr. Naci İspir

Genel Yayın Koordinatörü
Doç. Dr. Hakan Temiztürk

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Besim Yıldırım

Tasarım
Hatice Çakmakçı,
Emircan Kavukcu, M. Burak Pirim

İletişim Adresi
Atatürk Üniversitesi
İletişim Fakültesi Dekanlığı
ERZURUM

Tel: 0442 231 51 51
Faks: 0442 231 50 29

Baskı
Zafer Ofset
0 442 234 08 96

'Kötü son'lu bir Mavi-Beyaz öykü

■ Erzurum'un futboldaki en önemli markası olan Erzurumspor 3 milyon liralık borcu yüzünden kapatılırken yerine on milyonlarca lira harcamayla Büyükşehir Belediye Erzurumspor oluşturuldu. Erzurumspor'un kapanmasından dönemin belediye başkanı Ahmet Küçükler sorumlu tutuldu. Erzurum'un Süper Lig'deki yeni temsilcisi ise Mavi-Beyazlı taraftarı yine üzecek bir sona yaklaşıyor.

M. Burak Pirim

Erzurum futbolunun en önemli temsilcisi yaklaşık 50 yıl boyunca Erzurumspor oldu. Takımın 2001'de o zamanki Süper Lig olan 1. Lig'den ikinci lige düşmesi ile başlayan gerileme sonraki yıllarda tam bir çöküşle sonlandı ve Erzurumspor kapandı. Şimdi şehri temsil eden Büyükşehir Belediye Erzurumspor takımı ise yine başarısız bir sona doğru ilerliyor. Büyükşehir Belediye Erzurumspor'un alt liglerden kısa süre içinde Süper Lig'e tırmanma başarısı şehirde coşkuyla, futbol dünyasında takdirle karşılanmıştı. Tarihe karışan Erzurumspor'un tırmanma öyküsü ise biraz daha farklı ve zorlu idi. Ayrıca oldukça pahalıya da mal olmuştu.

29 Ocak 1968 tarihinde kurulan ve 1969 yılında 3. Lige kabul edilen Erzurumspor, 1972-73 sezonunda 3. Lig Yeşil Grup şampiyonu olarak 2. Lige çıktı. 1973-74 sezonunda yeniden 3. Lige düşen Erzurumspor, 1978-79 sezonunda tekrar 2. Lige çıktı. Uzun yıllar bu ligde mücadele eden Erzurumspor, 1997-98 sezonunda önce 2. Lig 4. Grubu lider olarak tamamlandı. Ardından play-off mücadelesinde grubu açık ara birinci olarak önde bitirip 1. Lige çıktı.

O dönemin süper ligi sayılan 1. Lig'de üç sezon sürdürdüğü mücadelenin ardından 2000-2001 sezonunda 1. Ligi 17. sırada tamamlayarak tekrar 2. Lige düştü. 2002-2003 sezonunda bir alt lige düşen kulüp 2009-2010 sezonunda bu ligde mücadele devam ederken mali sıkıntılar yüzünden çıkmadığı iki maç sebebiyle TFF tarafından amatör lige düşürüldü. Üç milyon lira borcuyla ortada kalan Erzurumspor'un kapısına kilit vuruldu.

Üç milyon liralık borcu yüzünden kapısına kilit vurulan takımın yerine kurulan Büyükşehir Belediye Erzurumspor'un Süper Lig'e çıkma çabası ise 90 milyon liraya mal oldu. Şehrin en önemli futbol markasının üç milyon lira tutarındaki borç sebebiyle kapatılırken 90 milyon liraya yakın para harcanarak yeni bir kulüp ve takım kurulması şehirde tepkilere neden oldu.

Amatör zihniyet

Kapanan Erzurumspor'un yöneticilerinden Ömer Özden, Süper Lige yükselen kulübün yöneticilerinin amatör zihniyetten kurtulamadıklarını savundu. Özden, yaşanan gelişmeleri şöyle anlattı: "Bu işin öyle yürümeyeceğini anlayınca mecburen profesyonel menajerler aracılığı ile çok sayıda sporcu transfer etmişlerdir. Birinci lige çıkarılan yılda gelir olarak televizyondaki maç yayınlarından gelen parayla takım yönetilmiş, şehrin zengin iş adamları tarafından fazla miktarlarda yardım yapılmadığı için transferlerde borçlanmalar başlamıştır. Televizyon dışında fazla bir geliri olmadığı için birinci ligden düşüncü borçlar devam etmiş, ödeme yapılamamış ve ikinci ligden üçüncü lige, daha sonra amatör lige düşmüş, yönetim kurulu teşekkül ettirilemediği için borçlar ödenmemiş ve kulüp kapatılma durumunda kalmıştır. Her olaya amatörce baktığı için ileriye görememiş, bölgesel sporculara ve altyapıya önem

Erzurumsporlu futbolcular, sahalarda hiç görülmeyen bir protesto yöntemine başvurarak maç devam ederken pankart açmış ve sahihsiz bırakılmalarına tepki göstermişti. Takım o yıl amatör lige düşmüş ve ardından Erzurumspor kapanmıştı.

vermediği için alttan sporcu yetiştirilmemiş; bu nedenle sporcuları hep dışarıdan transfer etmek mecburiyetinde kaldığı için yüksek rakamlar ödenmiştir. Yöneticiler bölgeye ve altyapıya önem vermedikleri için hatalıdır."

Kulübün 2 milyon 200 bin lira vergi, 900 bin lira SGK borcu olduğunu hatırlatan Özden, bu borcun tamamının Erzurumspor tesislerine karşılık olarak Büyükşehir Belediyesi tarafından ödendiği bilgisini verdi.

Erzurumspor'un kapanma sürecinin yakın takipçilerinden gazeteci Nurullah Pala, takımın yaşadığı başarısızlık sürecini şöyle anlattı: "Erzurumspor süper ligden düştükten sonra hemen bir ertesi sezon o zamanki adıyla A kategorisinde kadrosunu bozmadan büyük bütçeyle şampiyonluk yarışına girdi, Gümüşhanespor'a deplasmanda 3-1 mağlup olunca düşüş başladı. Düşüş başlayınca amatör kümeye kadar düştük. Amatör kümeye düşmeden önceki son maçın 20. dakikasında futbolcular 'Bizden Bu Kadar' diye pankart astılar; alkışlar arasında, ağlamalar, sızlamalar arasında bir kapanış süreci başladı."

"O dönem şehri yönetenler olsun, siyasi erkân olsun Erzurumspor'un kapanışını adeta seyrettiler; ondan sonra da kulübün kapısına 2010 yılında kara kilit vuruldu." diyen Pala, sonrasında bir proje takımı olan 3 Temmuz Beldespor'un Erzurum Büyükşehir Belediyespor olarak yoluna devam ettiğini söyledi.

Küçükler sorumlu

Kulübün kapanmasından dönemin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Küçükler'in sorumlu olduğunu belirten Pala, "O dönemde yöneticilerin Erzurumspor'a ilgisiz, amatörce yaklaşması, alt yapıya önem vermemeleri gibi hataları vardı." dedi ve yapılanın çok yanlış olduğunu belirtti.

Erzurumspor'un tamamen ekonomik nedenlerden dolayı kapatıldığını belirten gazeteci Orkun Çizmeli ise, "2001 yılında küme düşen takımın borcu çevrilemeyecek bir borç değildi ama o dönemki yöneticiler, şehri yönetenler ve o dönemin iş dünyası ve siyaseti çok olumlu yaklaşmamıştı o zaman Erzurumspor'a." diye konuştu.

Erzurumspor'u kurtarmak için o günlerde (2009-2010 döneminde) ortak akıl adıyla bir girişimin başlatıldığını, Vali, Belediye Başkanı, milletvekilleri, siyasilerin bu kapsamda bir araya gelerek "Erzurumspor'u nasıl kurtarabiliriz" diye konuştuklarını ve herkesin kulübü kurtarmak için sözü verdiğini belirten Çizmeli, "Aşkale Çimento ve Ticaret Odası da dahil Erzurum'un bütün dinamikleri ile birlikte bir çözüm üretilmekte ve bunun başında da Büyükşehir Belediye Başkanı olacaktı. Bu heyet bir gün sonra Büyükşehir Belediye Başkanının odasında toplandı ve Büyükşehir Belediye Başkanı 'Ben Erzurumspor'un yaşatılması taraftarı değilim; kapatılıp yeni bir kulüp kurulması taraftarıyım. O nedenle bu oluşuma ben destek vermiyorum' diye kestirip atmıştı. Öyle olunca da zaten bütün süreç sona ermişti ve Erzurumspor liglerden çekilince de apar topar Belediye bünyesinde amatör ligde olan Erzurum Büyükşehir Belediyespor desteklenerek çıkartıldı." diye konuştu.

Yeni takım için büyük harcama

Kuruluşundan itibaren Büyükşehir Belediye Erzurumspor takımı için yaklaşık 90 milyon liraya yakın para ödendi. Sadece 2018-19 ara transfer döneminde 7,5 milyon Euro harcandı. Ancak bütün bu harcamalara rağmen takımın Süper Lig'den düşme ihtimali yüksek görünüyor.

Erzurum'un futboldaki en önemli markası olan Erzurumspor'un 3 milyon liralık borcu yüzünden kapatılmasının sebep olduğu olumsuz tablo, çok büyük paralar harcanan Büyükşehir Belediye Erzurumspor'un Süper Lig'den düşmesiyle tekrar yaşanacak gibi...

Anadolu Ajansı Ankara Adliyesi muhabiri Serdar Açıl (sağda), Metin Ürenli'ye mesleki deneyimlerini anlattı.

Gazeteci kimliğinden ödün vermemeli

Serdar Açıl, Anadolu Ajansı (AA) Ankara Adliyesi muhabiri. Deneyimli polis-adliye muhabiri Açıl, yaşadığı zorlukları ve mesleğin inceliklerini anlatırken iyi bir polis-adliye muhabirinin yolunun iyi insan olmaktan geçtiğini vurguladı. Açıl, muhabirlerin girişimci, sabırlı ve bir hukukçu kadar bilgi sahibi olmaları gerektiğini söyledi. "Kamunun haber alma özgürlüğünün yanı sıra, hem sanık hem de mağdurların hukuki haklarını gözetmelisin. Diğer alanlar gibi polis ve adliye muhabirliğinde de tarafsızlık en büyük prensibin olmalı. Bu alanda muhabirlerinin mesaisi olmaz. Gündemi sarsacak olaylar, sanki kuralmış gibi senin en zayıf olduğun anda meydana gelir. O nedenle her zaman dikkatli olmalısın. Meslek körlüğü bu alanda seni hataya iter. Muhabirin kendini polis ve savcı yerine koyması da kişiyi hataya sevk eden başka etken. Polis ve adliye muhabirleri bilgiyi birkaç kaynaktan doğrulamak zorundadır. Taraftar seni kullanmak isteyecektir." diyen Serdar Açıl, olayı tek taraftan dinleyip haber yapmanın bu alanda asla kabul edilemeyecek bir tutum olduğunu ifade etti.

Açıl, haber kaynağı ifadesini hiç sevmemediğini, karşısındakini asgari düzeyde insan olarak gördüğünü belirterek sözlerini şöyle sürdürdü:

"Karşımdaki kişiyle ilişkiniz, sizi olayın diğer taraflarını dinlemekten asla alıkoymamalı. Şüphe temel motivasyonunuz olmalı. Duyumlardan çok, mümkün olduğu kadar belgelerle çalışmak sizi doğruya götürür. Gazeteci kimliğinizden verdiğiniz en küçük ödün, beraberinde başka tavizleri de getirir. Attığımız her adıma, yazdığımız her cümleyi sorgulamanız, yaptığımız işe saygınızın gereğidir."

İnsanların kaçtığı yere koşarak gitmek

Polis-adliye muhabirliğinin zorluklarına da değinen Serdar Açıl, "İnsanların kaçarak uzaklaştığı yere siz koşarak gitmek zorundasınız. Alanda sizi nelerin beklediğini bilemezsiniz. Mesleğin sorunları şunlardır diye saymak, alanda bulmanın zorluklarını anlatmak bu nedenle oldukça zor. Polis adliye muhabirleri öncelikle stresle başa çıkabilmeyi bilmeli." ifadelerini kullandı.

Polis-adliye muhabirliğinin diğer muhabirlik alanlarından pek farkı olmadığını, temelde aynı işi yaptıklarını ifade eden Açıl, "Basketbolda son şutu kullanmak gibi, iyi bir muhabir kritik anda topu alır ve potaya sokar. Polis adliye muhabirliğinde de bu durum böyle." diye konuştu.

Serdar Açıl, muhabirin vicdanına ve meslek ilkelerine karşı sorumlu olması gerektiği görüşünde. Bu iki ilkeden asla taviz verilmemesi gerektiğini vurgulayan deneyimli muhabir, "Her meslekte olduğu gibi gazetecilikte de etik değerler ve bu değerlere bağlılık çok önemli. Her şeyden önce doğruluk ve tarafsızlıktan taviz vermemeli. Aksi takdirde yaptığımız işin adı gazetecilik olmaz." dedi.

>> Metin Ürenli

Festival 15 yaşında

İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen Uluslararası Kar Film Festivali, yarışmalar, söyleşiler ve film gösterilerine sahne oldu. Cem Uçan, Mustafa Karadeniz, Aghası Mammadlı gibi yapımcı, yönetmen ve oyuncular ile foto muhabirlerinin katıldığı festivalin açılışında konuşan Dekan Prof. Dr. Naci İspir, festivalle sinemaya katkı sunmayı amaçladıklarını söyledi.

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin geleneksel sanat etkinliği Uluslararası Kar Film Festivali bu yıl 15'inci kez düzenlendi. Yarışmalar,

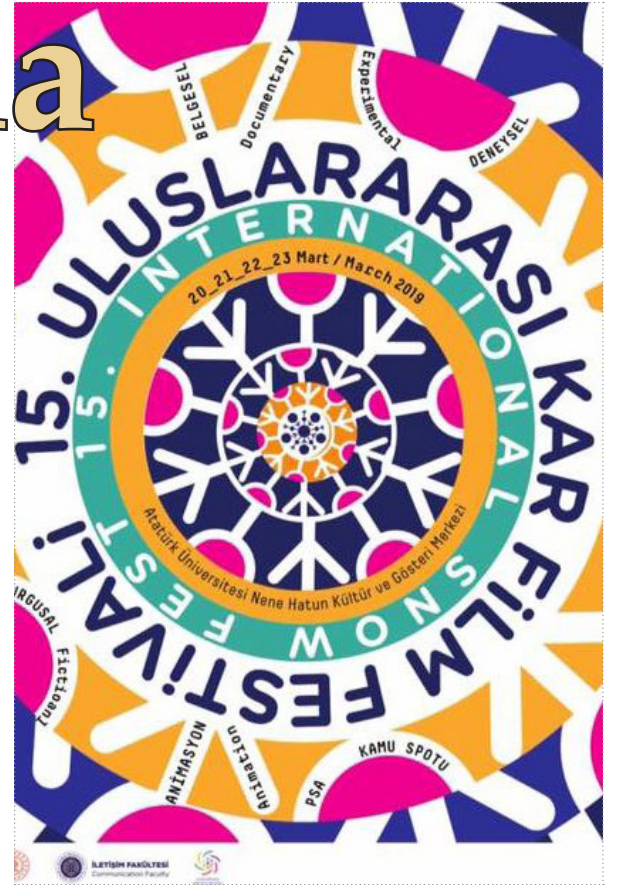
söyleşiler ve film gösterilerinin yapıldığı festivale Deliler film ekibi, foto muhabirleri ve sanatçılar katıldı. Festivalde Türk dünyası sinemasından filmler gösterildi.

Nenehatun Kültür ve Gösteri Merkezinde gerçekleşen festivalin açılışında konuşan İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Naci İspir, bu tür etkinliklerle sinema sanatının gelişmesine, genç sinemacıların yetişmesine katkı sağlamayı hedeflediklerini söyledi. Sanatın toplumların ve ülkelerin hayatındaki yerine vurgu yapan İspir, "15 yıldır gerçekleştirdiğimiz kar

film festivalinde özelden şehrimize genelde ise ülkemizde sinemaya duyulan ilginin gelişmesine katkı sunmaya çalışmaktayız. Bu tür organizasyonları gerçekleştirmek için ciddi bir emeğe ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda değerli zamanlarını bizim için ayıran katılımcılara ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum." dedi.

İspir'in konuşmasının ardından kurgusal, belgesel, animasyon ve kamu spotu alanlarında ödül alan eserlerin gösterimi yapıldı. Festival çeşitli etkinliklerle dört gün sürdü.

>> İFHA

Prof. Dr. Naci İspir

'DELİLER' festivalde

Erzurum'a gelmekten dolayı mutluluk duyduğunu ifade eden yapımcı Cem Uçan, "Hayatımdaki en önemli şey Türkiye Cumhuriyeti'nde Müslüman olarak dünyaya gelmek. Benim kariyerimde çok tanınmak, çok popüler olmak gibi bir niyetim olmadı." diye konuştu.

tandaşlarımızın varlığından dolayı filmin etki yaratacağı düşüncesiyle yasaklandı." dedi.

Deliler film ekibinden oyuncu Safa Tabur ise daha önce Seveda Kuşun Kanadında dizisi ile Erzurum'a geldiğini ve Kar Film Festivalinde olmaktan dolayı mutlu olduğunu belirtti. Deliler filminde rol almanın ve Cem Uçan, İbrahim Ethem Arslan gibi değerli isimlerle çalışmanın gurur verici olduğunu dile getirdi. Filmdeki Eren Bülbül sahnesi hakkında ise ödül almış bir senaristinden gönderdiği 35 sayfalık senaryodan esinlenerek çektiklerini ifade eden Tabur, "Türk kültürüne hakim olmayan bir senaryoydu. Eren'in dedesini ve Eren'i, Deliler Ocağından yetişen, Müslüman fakat gizli Müslüman olarak verdik. Senaryoyu kendimiz tasarladık ve Eren'e selam verelim istedik." diye konuştu.

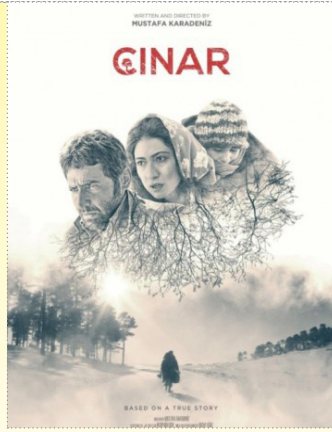
>> Aysegül Gedik

'Çınar' gerçek bir hikâyenin zahmetli filmi

Festivalde, engelli bir gencin yaşam mücadelesini konu edinen Çınar filmi gösterildi. Gösterimin ardından filmin yönetmeni Mustafa Karadeniz öğrencilere filmin çekimiyle ilgili bilgiler verdi.

Filmin gerçek bir yaşam mücadelesini anlattığını dile getiren Karadeniz, "Hikayenin yüzde 70'i benim yaşadığım, yüzde 30'u ise Sarıkamış'ta yaşanmış gerçek bir hikaye. Sarıkamış'ın soğukunda ilkokul birinci sınıftan beşinci sınıfa kadar annem beni her gün üç kilometre sırtında taşımış. Bu film tek bir annenin bile gönlünde ışık yaksa bana yeter; benim bütün gayem bu." şeklinde konuştu.

Çekimlerin çok zor şartlar altında gerçekleştiğini anlatan Mustafa Karadeniz, "Çekimleri Sarıkamış'ta eksi 45 derecede

gerçekleştirdik. Çekim sırasında iki kere donma tehlikesi geçirdik. Bazen vazgeçmeyi, bırakmayı bile düşündüm. Ama bu zorlukları görünce 'insanlar burada nasıl yaşıyorlar, hangi mücadeleleri veriyor, bunu tüm dünyaya göstermem lazım' motivasyonu ile filmi tamamladık." dedi. Birçok klip ve reklam çalışması bulunan Mustafa Karadeniz, gönlünde yatan aslanın sinema olduğunu belirtti. Karadeniz, yönetmenliğini yaptığı ilk sinema filmi olan Çınar'ın, Kültür Bakanlığı ve Türk Hava Yolları tarafından desteklendiğini ve gerek ulusal gerek uluslararası birçok ödül aldığını ifade etti.

Söyleşinin ardından yönetmen Mustafa Karadeniz'e Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Abdulkadir Atik tarafından plaket verildi.

>> Sümeyye Kardaş

Aghası Mammadlı: Türk sineması dünyaya açılacak güçte

15. Uluslararası Kar Film Festivali'nin ikinci gününde "Gagavuz Türkleri-Bir Var Olma Çabası" adlı belgesel gösterildi. Gösterimin ardından belgeselin yönetmeni Aghası Mammadlı ile bir söyleşi gerçekleştirildi.

Sinemanın insanı güzel şeylere teşvik ettiğini ve insanın hayatını değiştirdiğini söyleyen Aghası Mammadlı, Sovyet Rusya'nın sinemayı Türki devletlere karşı bir propaganda aracı olarak kullandığını belirtti. Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan gibi ülkelerin Rusya'nın baskısından kurtularak artık sinema alanında kaliteli yapımlar ortaya koyduğunu ifade eden Mammadlı, "Türkiye Cumhuriyeti, Türki devletler tarafından özenilen, dua edilen büyük bir devlettir. Türk sineması dünyaya açılacak güçtedir. Türkiye'den çok iyi filmler çıkıyor. Ancak maalesef örnek olmayacak filmler de var." şeklinde konuştu. Dublajı yapılan filmlere de değinen Mammadlı, son dönemlerde yapılan seslendirmelerin eskisi kadar kaliteli olmadığını ve Türkçeye zarar verdiğini söyledi.

Söyleşinin ardından Mihail Kulunakov'un yönettiği Altay ile Aleksey Amrosyev'in yönettiği Saka adlı filmlerin gösterimi yapıldı. Ardından öğrencilerin sorularını cevaplayan Azeri yönetmen Aghası Mammadlı'ya Dr. Öğr. Üyesi Muhsine Sekmen tarafından plaket takdim edildi.

>> M. Burak Pirim

Hedefimiz bir milyar dolarlık film ihracatı

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Ömer Ümrân Özdenören, Kar Film Festivali kapsamında yaptığı sunumda sinema teşvikleri hakkında bilgi verdi.

Türkiye'nin film çekim merkezi haline gelmesi için çalıştıklarını söyleyen Özdenören, "Geçen sene 178 yerli film çekildi ve 70 milyonla izleyiciyle seyirci rekoru kırıldı. Türkiye'nin film çekim merkezi olması için çalışıyoruz. 150 milyon dolar olan film ihracatımızın 1 milyar dolara çıkmasını hedefliyoruz. Ortak yapım destekleri film ihracatımız bakımından oldukça önemli, yabancı film yapımcılarına ülkemizi tanıtmaları şartıyla

destek veriyoruz." dedi.

Sinema teşviklerinde değişiklikler olduğunu vurgulayan Özdenören, "Kanun kapsamında bütün destekler geri ödemesiz olarak verilmeye başlandı. Festival ve yarışmaları destekliyoruz. Sinema olmayan şehirler ya da işletme sorunu yaşayan sinemalar var, bu konuda da destek veriyoruz. Sinema sanatçılarında da arşiv ve müze oluşturmada desteklerimiz mevcut." diye konuştu.

Söyleşinin ardından öğrencilerin sorularını cevaplayan Ömer Ümrân Özdenören'e İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Naci İspir tarafından plaket takdim edildi. >> Aysegül Gedik

Ömer Ümrân Özdenören

Aghası Mammadlı